

[Ole Donner]

Jeg synes også, det er meget interessant, at De Radikale bliver rost her fra Folketingets talarstol for, at de gik med til Storebæltsbroen, sidste gang de var i regering. Nu roser man så De Radikale, fordi de går med til Øresundsbroen. Nu kunne man måske sige: Så kommer der nok heller ikke mere. Jo, jo, under det næste punkt på dagsordenen kan man rose De Radikale for at gå med til at lægge et miljøagentur i København, selv om de også har den modsatte holdning dér. Det er jo en glimrende måde at demonstrere på, at man altså er for noget, men at man nødtvunget går med til noget andet. Jeg håber, at der kan blive flertal for Fremskridtspartiets dagsorden.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Ja, vi er vel egentlig kommet til afsnittet for spøg og skæmt. Og derfor bør man måske ikke kommentere hr. Ole Donners indlæg.

Det er jo rent faktisk sådan, at almindelig forligsetik medfører, at hvis ikke samtlige partier bag et forlig ønsker at ændre forliget, så kan det ikke ændres. Det er derfor, vi siger: Vi har ingen problemer med at tage en redegørelse til efterretning, hvoraf det fremgår, at vi fortsat er aktive modstandere af denne forbindelse.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg er enig med hr. Bilgrav-Nielsen: Vi er kommet til afdelingen for spøg og skæmt. Man siger: Vi går ind for det dér. Og så stemmer man for det modsatte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 20 af J.K. Hansen (S), Ikast (KF), Svend Heiselberg (V), Sonja Albrink (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Ole M. Nielsen (KRF) (se foran) vedtoges med 107 stemmer mod 16.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 19 af Ole Donner (FP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 21 af Gade (SF) (se foran).

Den sidste sag på dagsordenen var:

33) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til statsministeren og miljøministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse vedrørende beslutningsgrundlaget for placeringen af Det Europæiske Miljøagentur i Danmark?«

Af Aage Brusgaard (FP), Engell (KF) og Ivar Hansen (V) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 2/12 93. Fremme af forespørgslen vedtaget 8/12 93).

Begrundelse

Aage Brusgaard (FP):

Som ordfører for forespørgerne vil jeg gerne komme med følgende begrundelse for forespørgslen.

I april 1991 besluttede Folketinget, at såfremt Danmark ville få EU's Miljøagentur, skulle det rent fysisk placeres ved Risø.

Folketingets Finansudvalg vedtog i den forbindelse et aktstykke, der var baseret på, at Miljøagenturet netop skulle placeres ved Risø i nærheden af Roskilde. Folketinget, vælgerne og EU havde derfor en begrundet forventning om, at hvis Danmark i overensstemmelse med regeringens og Folketingets Markedsudvalgs ønsker skulle få tildelt Miljøagenturet, ville det blive placeret ved Risø.

Den 29. oktober 1993 udtalte miljøministeren ifølge dagbladet Roskilde Tidende: »Jeg har ikke fantasi til at forestille mig en anden placering end området ved Risø.«

Den 25. november 1993 meddelte statsministeren og miljøministeren, at en enig regering stod bag ønsket om en placering i København nær centrum.

Derfor vil forespørgerne gerne have oplyst, om der er fremkommet nye forhold vedrørende lokalisering af Miljøagenturet. I bekræftende fald: Hvilke nye momenter er der da fremkommet i forhold til april 1991, som bevirker, at regeringen nu ikke kan bruge Risøområdet til placeringen, men foretrækker hovedstadsområdets centrum?

Regeringens håndtering af sagen har været dybt utilfredsstillende for Folketinget og for befolkningen.

Det har været frustrerende den ene dag at høre fra topministrene, at det var en enig regering, der stod bag placeringen i København, og

[Aage Brusgaard]

så næste dag igennem pressen at erfare, at mindst tre socialdemokratiske medlemmer stærkt anbefalede en placering ved Risø. Den radikale folketingsgruppe pegede entydigt på Risøplaceringen, og $\frac{3}{4}$ af Kristeligt Folkepartis gruppe pegede på Risø.

Da statsministeren har meddelt, at statsministeren er leder af en flertalsregering, er det uacceptabelt med sådanne modstridende oplysninger.

Statsministeren bærer det endelige ansvar for den kaotiske situation, der er opstået.

Det er derfor nødvendigt gennem denne forespørgselsdebat at få konstateret, hvorvidt der i Folketinget er flertal for en placering af Det Europæiske Miljøagentur i hovedstadsområdet frem for ved Risø.

Besvarelse**Miljøministeren (Svend Auken):**

Det Europæiske Råd besluttede den 29. oktober i år, at Det Europæiske Miljøagentur har sit hjemsted i Københavnsområdet.

Det var en vigtig beslutning for europæisk miljøpolitik og for Danmark. Og midt i al diskussionen synes jeg at jeg vil minde Folketinget om, at det er på baggrund af en glædelig begivenhed, vi har diskussionen her i dag.

Gennem flere år har der fra dansk side været gjort en meget aktiv indsats i forbindelse med Miljøagenturet. Danmark har i høj grad præget debatten om agenturets formål og indhold. Samtidig er der vedholdende blevet argumenteret for de fordele, der ville være forbundet med at placere agenturet i Danmark, og i den forbindelse har der bl.a. været henvist til forskningsmiljøet omkring Risø som et væsentligt aktiv.

Modtagelsen af Miljøagenturet i Danmark har været forberedt undervejs af en række instanser, herunder Miljøministeriet, Forskningscenter Risø og Roskilde Kommune.

Vi har al mulig grund til at glæde os over, at de samlede danske anstrengelser er resulteret i denne positive beslutning fra Det Europæiske Råds side.

Miljøagenturet vil fra starten betyde en væsentlig styrkelse af Danmarks position inden for europæisk miljøpolitik.

Samtidig er det vigtigt at holde sig for øje, at de rammer, der gælder ved agenturets opstart, ikke er lagt fast én gang for alle. Der er betyde-

lige udviklingsmuligheder, både hvad angår aktiviteterens omfang og deres indhold, ligesom jeg gerne vil pointere over for Folketinget, at agenturet jo ikke kun er forbeholdt EU's medlemskreds, men står åbent også for andre europæiske lande.

Det vil i øvrigt være en af de ting, vi fra dansk side vil tage de nødvendige skridt til hurtigst muligt at få tilvejebragt forudsætningerne for, sådan at det ikke bare er EU's Miljøagentur, men hele Europas Miljøagentur.

EF fastlagde Miljøagenturets opgaver gennem en ministerrådsforordning fra 1990.

Ifølge forordningen skal Miljøagenturet bl.a. indsamle, behandle og analysere miljødata, skaffe de nødvendige objektive oplysninger til udformning og gennemførelse af en forsvarlig og effektiv miljøpolitik, registrere, sammenstille og vurdere data om miljøsituationen, udarbejde ekspertrapporter om miljøets kvalitet, følsomhed og belastning inden for EF, opstille ensartede kriterier for vurderinger af miljødata, bidrage til, at data fra de europæiske lande kan sammenlignes, sikre en omfattende formidling af pålidelige miljøoplysninger, fremme udviklingen og anvendelsen af fremtidsstudieteknikker i miljøspørgsmål, således at der kan træffes passende forebyggende foranstaltninger i tide, fremme udviklingen af metoder til vurdering af omkostninger i forbindelse med miljøskader og fremme udvekslingen af oplysninger om den bedste teknologi til at forebygge eller reducere miljøskader.

Dette er ifølge forordningen opgaverne for Miljøagenturet. Miljøagenturet skal gradvis udvikles til at varetage disse opgaver, hvortil kommer andre opgaver, som senere måtte blive tilført agenturet.

Hovedvægten i agenturets virksomhed vil ikke mindst ligge på de mere administrative aspekter omkring dataindsamling, overvågning og oplysning – med det formål at gøre miljøpolitikken mere effektiv.

Det må dog understreges, at også mere videnskabeligt orienterede funktioner har betydning i forbindelse med agenturets arbejde.

Regeringen lægger vægt på følgende målsætninger i forbindelse med Miljøagenturets etablering og virksomhed:

Der skal være gode faciliteter på og omkring agenturet og et aktivt nærmiljø. Det skal være let for internationale gæster at rejse til og fra

[Miljøministeren]

agenturet, således at selv relativt kortvarige møder kan henlægges dertil uden større besvær for deltagerne. Der skal kunne holdes en tæt kontakt mellem agenturet og de centrale miljømyndigheder og andre dele af centraladministrationen. Der skal skabes rammer for et velfungerende samspil mellem agenturet og eksisterende danske videncentre på området. Blandt disse kan jeg nævne Danmarks Miljøundersøgelser, både dem, der findes i Roskilde, dem, der findes i Kalø, og dem, der findes i Silkeborg, Danmarks Biologiske Undersøgelser, de forskellige universiteter og universitetscentre, Forskningscenter Risø, Danmarks Tekniske Højskole, Landbohøjskolen, Danmarks Meteorologiske Institut, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser og de særlige ATV-institutter, som alle vil kunne yde et væsentligt bidrag fra dansk side i samarbejdet omkring agenturet.

Der skal etableres de bedst mulige forbindelser til private virksomheder inden for miljøområdet over hele landet. Der skal sikres gode forhold for agenturets ansatte med hensyn til bolig, transport, uddannelsesmuligheder samt kultur- og fritidsaktiviteter. Der skal sættes på at udnytte den dynamiske effekt på hovedstadsområdet, som agenturet kan have. Med de rette rammer kan agenturet virke som en løftestang for, at andre internationale institutioner og virksomheder ser hovedstadsområdet og dermed Danmark som en attraktiv placeringsmulighed for sig.

I forbindelse med disse målsætninger må det understreges, at Miljøagenturet ikke kun skal ses i relation til EU-landene. Agenturet kan og skal bidrage til et bredere internationalt miljø samarbejde. Det gælder – som jeg var inde på det før – i relation til Norden og til Østersøregionen, og i et videre perspektiv gælder det i relation til hele Central- og Østeuropa.

Regeringen lægger stor vægt på dialogen med agenturets brugere om alle spørgsmål, der knytter sig til agenturets etablering og virksomhed. Det Europæiske Miljøagentur er i EF's 5. handlingsprogram for miljøet om en bæredygtig udvikling tildelt en nøglerolle i gennemførelsen af den europæiske miljøpolitik. Det kræver et positivt samspil med brugerne, dvs. Fællesskabets institutioner, Kommissionen, Rådet og Parlamentet, og regeringer og

miljømyndigheder i medlemsstaterne og de lande, der tilslutter sig, og en bred vifte af institutioner rundt omkring i Europa. Og sidst, men ikke mindst, kræver det en god og nær kontakt med befolkningerne i de europæiske lande.

Samtidig er agenturet afhængigt af at modtage oplysninger fra brugerne og fra de videncentre, der findes i Europa. Uden dette positive samspil kan agenturet ikke opfylde sin målsætning: at formidle oplysninger om miljøet til brug for den politiske beslutningsproces og den offentlige miljødebat. Derfor lægger forordningen om Det Europæiske Miljøagentur så stor vægt på at sikre brugernes aktive deltagelse i agenturets opgaver. Det sker bl.a. i agenturets bestyrelse, som har vidtgående kompetence, og hvor netop medlemsstaterne, Kommissionen og Parlamentet er repræsenteret.

I forbindelse med Miljøagenturets etablering er det regeringens ansvar at sikre et aktivt samspil med de brugere, som er repræsenterede i agenturets bestyrelse. Det er således også regeringens ansvar at forelægge bestyrelsen en indstilling om, hvor Miljøagenturet skal placeres. Denne indstilling vil naturligvis bygge på de målsætninger, som jeg formulerede tidligere.

Såvel København som Risø opfylder efter regeringens opfattelse målsætningerne i en sådan grad, at de må anses som egnede placeringsmuligheder for Miljøagenturet. Samtidig er det under alle omstændigheder helt afgørende, at agenturet etablerer et tæt samarbejde også med institutioner, som det ikke har som umiddelbare naboer.

Inden for hovedstadsområdet er der ikke tale om geografiske afstande, som i sig selv kan lægge sig hindrende i vejen for et sådant samarbejde mellem forskellige institutioner og virksomheder på miljøområdet. Med de moderne kommunikationsmidler bliver betydningen af den geografiske afstand i det hele taget reduceret, også når vi ser på landet som helhed. Det afgørende er viljen og evnen til samarbejde både fra politisk hold og fra miljøinstitutionernes side. Der skal ikke herske nogen tvivl om regeringens vilje i den forbindelse. Den vil engagere sig stærkt i, at også andre institutioner end dem, der befinder sig i umiddelbar nærhed af Miljøagenturet, får det fulde udbytte af et samarbejde med agenturet.

[Miljøministeren]

Ud fra en samlet afvejning af de forskellige hensyn, jeg har nævnt, forekommer det regeringen, at en placering af Miljøagenturet i København vil være mest hensigtsmæssig. Det er vores vurdering, at der med udgangspunkt i København alt i alt kan skabes den stærkeste internationale kontaktflade. Samtidig anlægger vi det skøn, at der kan skabes et tæt og godt samarbejde mellem Miljøagenturet på den ene side og Danmarks Miljøundersøgelser, Forskningscenter Risø samt Roskilde Universitetscenter på den anden, selv om de to parter ikke ved denne indstilling umiddelbart bliver naboer til hinanden.

Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen stærkt ønsker et sådant samarbejde. Men afvejningen mellem Risø og København er vanskelig – også set i lyset af forhistorien i denne sag. Regeringen ønsker ikke at lægge skjul på, at der er tale om en vanskelig afvejning. Det vil således også fremgå, når den skal foretage sin indstilling til Miljøagenturets bestyrelse. Regeringen ønsker at give bestyrelsen – når bestyrelsen for første gang træder sammen på fredag – et så fyldestgørende billede som muligt af de forskellige overvejelser, der kan fremføres i forhold til København eller Risø som hjemsted for Miljøagenturet. Den vil derfor over for bestyrelsen ikke blot fremlægge sin egen indstilling, men også gøre bestyrelsen opmærksom på de væsentlige synspunkter, der har været anført til fordel for placeringen ved Risø.

Det er regeringens ønske, at danske videncentre bruges optimalt i forbindelse med Miljøagenturet. Uanset geografisk placering må det overvejes, i hvilket omfang opgaver for Danmark inden for Miljøagenturets arbejdsfelt kan henlægges til disse institutioner, herunder bl.a. Risø og Danmarks Miljøundersøgelser. Jeg håber, at debatten her i dag vil afspejle tilslutning til dette sigte.

*Forhandling***Aage Brusgaard (FP):**

Først vil jeg takke miljøministeren for redogørelsen. Mange af de synspunkter, som kom frem, må vi betragte som udenoms- og bortforklaringer. Der kom faktisk intet nyt på bordet. Kendsgerningen er, at den nuværende regering uden at sikre sig parlamentarisk flertal i Folke-

tinget – end ikke med fuld støtte fra regeringens egne fire partiers medlemmer – har skiftet standpunkt i forhold til det grundlag, der tidligere har foreligget, og hvor ingen var i tvivl om, at Danmarks bud på en placering af Miljøagenturet var ved Risø.

Regeringen har skiftet mening, og vi har ikke fået nogen ordentlig forklaring på, hvorfor det skete. Dernæst må vi konstatere, at regeringen – både statsministeren og miljøministeren – har håndteret denne sag på utrolig amatøragtig og uprofessionel måde. Enhver, der har fulgt denne sags udvikling i de sidste uger, vil bekræfte dette. Det er regeringen, der bærer hovedansvaret for, at der i dag trækkes på smilebåndet ad Danmark i det europæiske samarbejde.

Jeg skal derfor på vegne af Det Konservative Folkeparti, Venstre og Fremskridtspartiet stille følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget konstaterer, at placeringen af EU's Miljøagentur er et regeringsanliggende, opfordrer Folketinget regeringen til sammen med agenturets bestyrelse at træffe beslutning om en placering ved Risø som hidtil forudsat.

Herefter går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 22).

Jeg skal samtidig meddele, at et antal på mere end 17 medlemmer fra Det Konservative Folkeparti, Venstre, Fremskridtspartiet og CD skriftligt har tilkendegivet, at de i henhold til Folketingets forretningsordens § 34 ønsker dette dagsordensforslag sat til afstemning først, såfremt der i forbindelse med denne debat måtte fremkomme andre dagsordensforslag.

Vi ønsker hermed at sikre, at det, der er kernen i hele debatten, nemlig om den tidligere beslutning om en placering ved Risø skal fastholdes eller ej, kommer til åben afstemning blandt Tingets medlemmer. Ingen skal kunne skjule sig bag afværgedagsordener. Nu må sagen frem i lyset og regeringen og Folketinget vedkende sig deres ansvar.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag ind-

[Formanden]

går nu i forhandlingen, og afstemningsrækkefølgen bliver jo en sag, der senere kommer til afgørelse i salen.

Martin Glerup (S):

Det Europæiske Miljøagentur bliver en meget udadvendt virksomhed med stor international kontaktflade, et mødested for hele den europæiske miljøverden.

Debatten om den endelige placering i Danmark har næsten overskygget det væsentligste i sagen, nemlig at Danmark er valgt som hjemsted for en meget betydelig international miljøinstans.

Socialdemokratiet anser det for en stor sejr for Danmark og en anerkendelse af dansk miljøpolitik, at vi er valgt som hjemsted for dette internationale Miljøagentur. Det lykkedes gennem en sej og målbevidst indsats statsministeren at trække agenturet til Danmark.

Når det er så positivt, at Miljøagenturet kommer til Danmark, hænger det også sammen med, at det er et instrument, som i dag i meget høj grad mangler. Der er hårdt brug for, at der sker en central opsamling af miljødata i Europa. Vi mangler i dag en samlet viden om miljøtilstanden i de enkelte lande, og vi mangler en samlet viden om de enkelte landes realisering af adskillige miljødirektiver vedtaget af EU's ministerråd. Kun ved at skabe samling og overblik bliver det muligt at få styr på miljøforholdene, så ingen smutter udenom og forurener jord, luft og vand. Det er særdeles nødvendigt af hensyn til danske virksomheders konkurrenceevne og af hensyn til Europas samlede miljøtilstand. Og netop her har vi Miljøagenturets afgørende rolle: at virke til styrkelse og effektivisering af en samlet europæisk miljøpolitik.

Det er en kendsgerning, at det er en kæmpe chance for Danmark, at vi nu får Miljøagenturet. Vore dygtige virksomheder på miljøområdet kan bruge denne nye platform til at præge de europæiske standarder og skabe ny eksport, samtidig med at dansk miljøpolitik får et velfortjent løft. Der er mange gode grunde til at placere Miljøagenturet i hovedstadsområdet, og jeg vil godt understrege, at jeg også henregner Roskilde til hovedstadsområdet.

For det første: Tilgængeligheden i hovedstadsområdet er den bedst tænkelige for internationale og danske samarbejdspartnere. Det betyder, at det er let at mødes i Miljøagenturet.

For det andet: Tæt kontakt til samarbejdspartnere, det være sig Danmarks Miljøundersøgelser og Miljøministeriet eller videntcentre på Danmarks Tekniske Højskole, Danmarks Meteorologiske Institut, Landbohøjskolen og Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser eller en række private virksomheder på miljøområdet.

For det tredje: Styrkelse af hovedstadsområdet. Miljøagenturet vil have mulighed for at tiltrække andre internationale virksomheder på miljøområdet.

Disse argumenter vil naturligvis blive præsenteret for Miljøagenturets bestyrelse. Et embedsmandsudvalg med topfolk fra Stats-, Udenrigs-, Finans- og Miljøministerierne har kulegravet administrationen, og på baggrund af dette kulegravningsarbejde kan det fastslås, at der skal ske et omfattende samarbejde omkring Miljøagenturet i hele hovedstadsområdet.

Det var den tidligere miljøministers holdning, at agenturet skulle placeres ved Risø. Den nuværende regering har efter nøje overvejelse besluttet, at selve agenturet får de bedste arbejdsbetingelser via en placering i København, men med tæt samarbejdsrelation til den højt kvalificerede miljøforskning på Risø. En sådan afgørelse kan man være enig eller uenig i; men det står fast, at regeringen er i sin gode ret til at tage den beslutning. Som værtsland for Miljøagenturet har Danmark en forpligtelse til at tilbyde agenturet de bedst mulige forhold.

Men uanset den geografiske placering vil vi selvfølgelig alle være interesserede i på relevante arbejdsområder for agenturet at gøre alt, hvad vi kan, for at inddrage både Danmarks Miljøundersøgelser, Forskningscenter Risø og andre miljøvidentcentre i Danmark i arbejdet. Og det har vi på baggrund af en progressiv miljøpolitik på de fleste områder særdeles gode muligheder for at gøre.

Socialdemokratiet håber og tror, at al den voldsomme trængsel og alarm omkring Miljøagenturets placering ikke vil fordunkle den kendsgerning, at Miljøagenturet er og bliver en betydningsfuld julegave såvel for Danmark som for miljøet. Jeg skal på baggrund heraf på vegne af Socialdemokratiet, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

[Martin Glerup]

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget forudsætter, at Miljøagenturet skal have den højeste grad af kvalitet og gennemslagskraft på den europæiske miljøpolitik og derfor – uanset agenturets geografiske placering – mest muligt vil nyttiggøre den viden, der findes hos danske videntcentre, bl.a. Danmarks Miljøundersøgelser og Risø, konstaterer Folketinget, at det er regeringens ansvar i samarbejde med agenturets bestyrelse at træffe beslutning om agenturets placering.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 23).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i de videre forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, hvorfor Socialdemokraterne ikke ved en eneste lejlighed gennem de seneste 4 år har sat spørgsmålstejn ved Risø. Her tænker jeg ikke mindst på medlemmerne af Finansudvalget, hvor man to gange har haft aktstykker, jeg tænker på Markedsudvalget, og jeg tænker på Miljøudvalget. Hvor har Socialdemokratiet været henne, hvis man virkelig helhjertet går ind for København?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Vi Socialdemokrater mente, at det var kloggest at vente med at tage debatten, indtil vi havde fået Miljøagenturet til Danmark, og det viser debattens forløb jo også har været en klog foranstaltning.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hr. Martin Glerup nævnte i sin ordførertale, at når der var brugt ordet hovedstadsområdet, så mente regeringen også, at det betød Roskildeområdet. Det er også korrekt. I Det Europæiske Råds beslutning står der udelukkende, at det skal være i Københavnsområdet, og det har vi fået bekræftet. Derfor mener jeg, at det meget bredt også kan være Roskilde.

Men vi har jo altså forstået på regeringen, at når den siger »hovedstadsområdet«, så er det kernen omkring København, og den går ikke ud til Risø og Roskildeområdet. Derfor synes jeg, vi her i starten af debatten skal have be eller afkræftet følgende: Når regeringen siger, at det skal være i hovedstadsområdet, mener den så, at det godt kan blive i Risø? Eller mener regeringen, at hovedstadsområdet er omkring centrum af København?

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg forstår på hr. Martin Glerup, at Socialdemokratiet åbenbart har spillet kispus med Det Europæiske Råd. Risø har åbenbart også skullet forberede sig til noget, man overhovedet ikke skulle have, og jeg forstår nu, at Socialdemokratiet har syntes, det har været meget fint at bruge Risø som argument for, at vi skulle have Det Europæiske Miljøagentur i Danmark.

Jeg synes nok, at Socialdemokratiet her afslører, at man har spillet kispus både med EU og med mange på Risø og andre steder.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Til fru Karen Højte Jensen kan jeg sige, at Socialdemokratiet ikke har spillet kispus med hverken den ene eller den anden. Vi mener, at hovedstadsområdet er velegnet til at rumme en sådan institution, og vi er meget glade for at have fået den til Danmark – ikke mindst takket være statsministerens og regeringens store arbejde. Derfor er der ingen grund til at skyde os forkerte motiver i skoene.

Så vil jeg gerne til hr. Aage Brusgaard sige, at jeg jo helt nøjagtig sagde: »Der er mange gode grunde til at placere Miljøagenturet i hovedstadsområdet, og jeg vil godt understrege, at jeg også henregner Roskilde til hovedstadsområdet.« Vi har jo ikke større geografiske afstande her i Danmark, end at vi må sige, at et sted, der ligger inden for en 50-100 km, også hører med til hovedstadsområdet, og derfor er det også en selvfølge, at Roskilde gør det.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Nu forstår jeg, at hr. Martin Glerup siger, at

[Karen Højte Jensen]

Risø er et udmærket sted. Der er altså intet galt med Risø; sådan må jeg høre det. Skal jeg forstå det sådan, at hr. Martin Glerup i dag stemmer for at fastholde Risø?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Nu er jeg jo desværre ikke medlem af regeringen, så det får jeg nok ikke lejlighed til at stemme om. Jeg vil godt sige, at Socialdemokratiet jo har brugt hovedstadsområdet som et godt argument for at få Miljøagenturet, og det er lykkedes. Lad ikke det blive fordunklet af noget som helst andet!

Karen Højte Jensen (KF):

Det sidste, vi her hørte, kan vist betegnes som noget ulden tale.

Placeringen af Det Europæiske Miljøagentur har vist sig at være mere, end statsministeren og miljøministeren har kunnet magte at håndtere. Tumulten, kaoset i den såkaldte flertalsregering har i de sidste uger og dage nået uanede højder.

Regeringen har besluttet, at agenturet skal placeres i København. Enhver leder burde dog have kunnet forudse, at en så markant kowending, oven i købet løftebrud i forhold til den oprindelige placering ved Risø, måtte medføre stærke reaktioner fra et meget bredt spektrum af folketingsmedlemmer, ja, faktisk langt ind i regeringspartierne egne rækker.

Først sagde den radikale folketingsgruppe fra, troede vi da. Den er faldet tilbage, har jeg forstået. Så så vi nogle Socialdemokrater, som sprang op som trolde af æske; de er vist også, så vidt jeg har forstået, faldet tilbage. Vi har set fru Helen Beim ikke mindst i dag køre en sikkurs; hvor ligger troværdigheden henne?

Den konservative folketingsgruppe har ikke i miljøministerens argumentation – heller ikke i dag – fået øje på vægtige og saglige begrundelser for i løbet af blot et par uger at tilside sætte flere års arbejde for og beslutning om placering ved Risø. Det fortaber sig fuldstændig, hvordan Miljøagenturet pludselig havner i det inderste København, selv om alle, herunder to tidligere miljøministre og to regeringer, hidtil havde som forudsætning, at agenturet skulle ligge ved miljøinstitutionerne ved Risø. Alle de målsætninger, som miljøministeren netop har fremført, kan faktisk opfyldes bedre ved at fastholde Risø.

Det var rigtigt set og visionært, da fru Lone Dybkjær som miljøminister gik i spidsen for og tog initiativ til at pege på netop Risøområdet som hjemsted for agenturet. Hendes og den daværende regerings miljøengagement gav sig også udslag i en aktiv indsats og dermed indflydelse på forordningen af 7. maj 1990, som ligger til grund for agenturet. Med placeringen ved Forskningscenter Risø og DMU kan der etableres et miljøkraftcenter, en slags miljøteknologisk Silicon Valley.

Efter fru Lone Dybkjærs udpegning af Risøområdet fulgte initiativ på initiativ: Salgsprospekt primært rettet mod stats- og regeringscheferne samt EF-politikere udgivet på 3 sprog, illustreret i farver med Risøområdet direkte nævnt og aftegnet på et landkort. Desuden et 10-punkts-notat distribueret på Coreper-mødet den 15. februar 1990. I dette notats første punkt hedder det: »Det Europæiske Miljøagentur vil blive placeret ved et af Danmarks vigtigste forskningscentre lige uden for Roskilde.«

Umiddelbart efter følger så fhv. miljøminister Lone Dybkjærs fortlørlige aktstykke af 26. februar 1990, i hvilket Risø og DMU også er nævnt. Den 24. april 1991 forelægges fhv. miljøminister Per Stig Møllers aktstykke af 15. april 1991, hvori det endnu en gang slås fast, at Miljøagenturet skal placeres ved Risø. Jeg vil gerne understrege, at begge aktstykker blev vedtaget af alle partier i Finansudvalget – også uden særlige bemærkninger fra Socialdemokratiet.

Lad mig så endelig henvise til Udenrigsministeriets bilag til Markedsudvalget dateret 10. juni 1991. Her fremsendes miljøministerens statusredegørelse vedrørende EF's forhandlinger m.v. om placering af Miljøagenturet. Ud over de dokumenter, jeg allerede har nævnt, hedder det i denne redegørelse i fortsættelse af 10-punkts-notatet fra februar 1990: »Der blev endvidere i den danske regering truffet beslutning om, at et eventuelt miljøagentur lokaliseret i Danmark skal placeres ved Roskilde i umiddelbar nærhed af Danmarks Miljøundersøgelser og Forskningscenter Risø.«

De Radikale var dengang som nu medlem af regeringen. Her er et klart svar på, hvor man tidligere ønskede agenturet placeret. Ja, klare kan det ikke siges, og klarere kan det ikke understreges, at regeringen begår løftebrud

[Karen Højte Jensen]

ved at placere agenturet i København. Ingen nuværende regeringsmedlemmer eller regeringspartierne folketingsmedlemmer har i de relevante udvalg tidligere haft indvendinger mod Risø-placeringen.

Så har jeg naturligvis bemærket, at miljøministeren, hr. Svend Auken, har forsøgt at hænge MF'ere valgt i Roskilde Amt ud for at føre særlig lokalpolitik. Det er jo lidt urimeligt set i lyset af, at 16 medlemmer i Finansudvalget og ligesådan i Markedsudvalget bestemt ikke kommer fra Roskildeområdet.

Med udgangspunkt i den forordning, som den daværende radikale miljøminister altså havde stærk indflydelse på, vil jeg fremdrage en række væsentlige punkter blandt flere, som understreger, at det er af afgørende betydning, at agenturet får naboskab med Risø, DMU og CAT. Ifølge art. 2 i forordningen er det agenturets opgave, som der står i pkt. 7: »... at fremme udviklingen og anvendelsen af fremtidsstudieteknikker i miljøspørgsmål, således at der kan træffes passende forebyggende foranstaltninger i tide«.

Pkt. 8: »... at fremme udviklingen af metoder til vurdering af omkostningerne i forbindelse med miljøsikring og med politikker til forebyggelse, beskyttelse og genopretning af miljøet«.

I pkt. 9 hedder det: »... at fremme udvekslingen af oplysninger om den bedste teknologi til at forebygge eller reducere miljøsikring«.

Blot disse tre punkter illustrerer på glimrende vis, hvor væsentligt det er at placere agenturet ved Risø, DMU og CAT.

Agenturets medarbejdere vil få lettet muligheden for at fremme udviklingen af oplysninger om den bedste teknologi til at forebygge eller reducere miljøsikring ved simpelt hen at få disse forevist på Risø og CAT, hvor de miljøteknologiske virksomheder vil være til stede – og i voksende omfang, hvis agenturet kommer til Risøområdet.

Danmark forskertser altså direkte mulighederne for at få præsenteret og eksporteret sine miljøteknologiske løsninger ved at bryde fællesskabet ved Risø. Den samspilseffekt og dynamik, som tidligere regeringer lagde vægt på ved at vælge Risø, ser regeringen åbenbart stort på.

Ser vi på forløbet fra den 29. oktober 1993, da Danmark blev tilkendt agenturet, og indtil

den 24. november om eftermiddagen, hvor regeringen besluttede, at agenturet skulle placeres i København, så er der nogle ting, jeg har hæftet mig ved.

Den 30. oktober udtalte miljøministeren til Roskilde Dagblad: »Jeg har ikke fantasi til at forestille mig andre placeringer end området ved Risø.« Ja, den bemærkning holdt faktisk kun 17 dage. På det tidspunkt fik jeg et skriftligt svar fra miljøministeren, og få timer før regeringens beslutning svarede miljøministeren mig i spørgetiden her i Folketinget, at beslutningen om placeringen er ikke en beslutning, der træffes af den danske regering; det er en beslutning, der træffes af Miljøagenturets bestyrelse. Dagen efter kunne man i en pressemeddelelse få oplyst, at regeringen havde besluttet, at agenturet skulle placeres i København.

Jeg tror også, at offentligheden og politikkerne i hvert fald husker, hvorledes hr. Svend Auken fik rettet i et af sine svar til mig her i folketingssalen.

Ser vi på miljøministerens pressemeddelelse, kunne der sandelig også dér fremføres en række troværdighedsproblemer. Det fremgår her, at regeringen har fået en indstilling fra Europa-Kommissionen om, at Det Europæiske Miljøagentur placeres centralt i København. Regeringen har fået oplyst, at formanden for Europa-Parlamentets Miljøudvalg, Ken Collins, også peger på København. Som bekendt har både den græske kommissær og formanden for miljøudvalget afvist, at de har ønsket at prioritere København frem for Risø.

Miljøministeren har haft uendelig travlt med at få fortiden til at passe til nutiden. Det må konstateres, at der hverken før eller siden fra nogen side hverken i EU eller i Folketinget har været indsigelser mod Risø. Hele forløbet har givet miljøminister Svend Aukens troværdighed et yderligere knæk.

Folketinget har i dag muligheden for at sikre den fagligt og sagligt rigtige løsning, nemlig placeringen ved Risø, hvor der kan opbygges et nordeuropæisk miljøteknologisk kraftcenter gennem et netværkssamarbejde mellem en række institutioner. Jeg skal opfordre medlemmerne til at stemme for den dagsorden, der sikrer dette, og som er fremsat på vegne af Det Konservative Folkeparti, Venstre og Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg synes, det var nogle interessante oplysninger, fru Karen Højte Jensen kom med, og derfor kunne jeg godt tænke mig at få dem uddybet og spørge: Hvor og hvornår er beslutningen om Risø truffet af den tidligere regering? Er det sket i koordinationsudvalget eller hvordan, og hvordan stemmer det overens med den tidligere udenrigsministers opfattelse af, at København ville være den rette placering for Miljøagenturet?

Samtidig kunne jeg måske tillade mig at spørge, hvilken forklaring der er på, at den tidligere miljøordfører og gruppesekretær i Det Konservative Folkeparti, hr. Ahlmann-Ohlsen, i Aalborg Stiftstidende den 25. november 1993 siger, at det eneste, han kan glæde sig over, er én ting, nemlig at Miljøagenturet, der kommer til at beskæftige omkring 200 ansatte, ikke kommer til Roskilde.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Hvis nogen nu havde vidst, at regeringen vil løbe fra det, der var forudsat, havde der for mange kommuner været gode chancer for at lægge billet ind på det her, men det var der såmænd ingen der havde fantasi til at forestille sig – end ikke miljøministeren, som jeg lige har citeret.

Så spørger hr. Martin Glerup til den tidligere regerings beslutning. Jeg tager gerne en kopi af Markedsudvalgets alm. del, bilag 635, dateret 10. juni 1991, og giver til hr. Martin Glerup; jeg kan såmænd også henvise til sidetallet. Der står helt klart, at regeringen har besluttet, at agenturet skal ligge ved Risø.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensen (CD):

Det, der bringer mig herop, er fru Karen Højte Jensens bemærkning med hensyn til det såkaldt fortrolige aktstykke fra 1990, som bl.a. fru Lone Dybkjær har skrevet under. Sådan som jeg læser det, står der deri, at beslutningen træffes af bestyrelsen, og der står: »Miljøministeriet har foreslået Risø uden for Roskilde som en mulig placering.«

I min terminologi står der ikke her, at regeringen har besluttet, at det skal placeres i Risø,

og det vil sige, at fru Lone Dybkjær i hvert tilfælde på det tidspunkt har haft fantasi til at forestille sig en anden mulig løsning.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Angående fru Karen Højte Jensens svar til mig vil jeg godt spørge lidt uddybende til, hvordan det kunne gå til og være i overensstemmelse med den tidligere regerings holdning, at man havde truffet beslutning om Risø, samtidig med at den tidligere udenrigsminister har den opfattelse, at København er den rette placering.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne svare på spørgsmålet om det fortrolige aktstykke og henvise til, at der jo kom et aktstykke senere dateret 15. april 1991, hvor den daværende miljøminister, Per Stig Møller, smukt levede op til forudsætningerne i det tidligere aktstykke.

Jeg kommer så også til at nævne, at i den brochure, det salgsprospektmateriale, som jeg henviste til var udarbejdet af den tidligere regering, var der såmænd et ganske smukt billede af den daværende miljøminister og masser af argumenter for, at agenturet skulle ligge ved Risø. Ingen i EU har overhovedet været i tvivl om, at agenturet skulle ligge dér.

Jeg skal også henvise til endnu et papir, nemlig et notat til Coreper-mødet den 15. februar 1990, hvor der i første linje står, at Det Europæiske Miljøagentur vil blive placeret ved en af Danmarks mest vigtige forskningsinstitutioner.

Så der er masser af dokumentation for det, jeg har fremført, og ellers kan jeg som tidligere nævnt henvise til Markedsudvalgets papir dateret 10. juni 1991; det er her, det fremgår, at det er en regeringsbeslutning.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Til hr. Martin Glerup kan jeg oplyse, at den tidligere udenrigsminister, Uffe Ellemann-Jensen, idet han gik ind for København, knyttede en betingelse til, nemlig den betingelse, at der skulle knyttes en Europaskole til. Det var forudsætningen, og når den forudsætning ikke er

[Filt Jensen]

til stede, er det ikke hr. Ellemann-Jensens opfattelse, at det skal ligge i København.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg er nødt til at spørge fru Karen Højte Jensen, hvordan det stemmer overens med den daværende regerings holdning, at den tidligere udenrigsministers opfattelse af, at København var den rette placering, kom til udtryk. Så kan jeg måske derudover spørge, om man allerede i forbindelse med den beslutning tog beslutning om, at der skulle være en international skole i tilknytning til Miljøagenturet.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Endnu et forsøg. Gad vide, om det lykkes.

Det er jo faktisk sådan, at det papir, som jeg nu gentagne gange har henvist til er sendt til Markedsudvalget, faktisk er sendt fra Udenrigsministeriet.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Jeg kommer åbenbart til at gentage, at det var under en samtale mellem hr. Ellemann-Jensen og hr. Svend Auken, at hr. Ellemann-Jensen sagde: »Ifald du kan sikre, at vi dermed også får en Europaskole til København, så er jeg for København.«

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg skal bare for god ordens skyld bekræfte det, hr. Filt Jensen siger her. Umiddelbart efter regeringens beslutning om at indstille til agenturets bestyrelse, at der skete en placering – efter at vi havde afvejet for og imod Roskilde og København, og der er jo, som det fremgik af min redegørelse til Folketinget, gode argumenter for begge dele – havde jeg lejlighed til at orientere oppositionens ledere, og dér havde jeg bestemt ikke det indtryk, at man havde en negativ holdning til den beslutning, der var truffet.

Og jeg kan bekræfte det, hr. Filt Jensen sagde, og som der også kan argumenteres meget for, nemlig at den tidligere udenrigsminister havde som opfattelse, at man både burde placere det i København og i tillæg hertil etablere

en Europaskole. Det var hans synspunkt. Det kan jeg bekræfte.

Det, der virker overraskende og er grunden til, tror jeg, at hr. Martin Glerup spørger så mange gange, er, at hvis der virkelig var tale om en beslutning i den tidligere regering, hvordan kunne så udenrigsministeren, som havde været med til denne angivne regeringsbeslutning, på nuværende tidspunkt støtte vores principielle synspunkt, nemlig at placeringen i København var den rigtige?

Filt Jensen (V):

Det er for regeringen et ret så alvorligt emne, der er til debat i dag. Sjældent er der vel udtrykt så mange og så uldne meninger om en institutions placering, som der er om Miljøagenturet. Men først lidt om oplægget.

Med stigende miljøproblemer var der stigende interesse for i fællesskab at få løst problemerne. Og da miljøproblemer er grænseoverskridende, og da mange nationer så økonomisk fordel ved at se stort på miljøproblemer og derved få konkurrencemæssig fordel, opstod ønsket om at få et fælles miljøagentur for hele EF. Agenturets opgave skulle være at sikre objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på EF-plan, således at der kan træffes de nødvendige ensartede miljøbeskyttelsesforanstaltninger over hele EF. Daværende miljøminister, fru Lone Dybkjær, så klart, at Danmark med den ekspertise, vi var i besiddelse af, og i kraft af den målings- og registreringsindsats, DMU har gennemført, før alle andre i virkeligheden kom i gang, skulle have mulighed for at blive værtsland for Miljøagenturet.

Den 20. marts 1990 fik daværende miljøminister fru Lone Dybkjær gennem et aktstykke Finansudvalgets bevilling til at bruge op til 20 mio. kr. til forberedelsesaktiviteter. Det blev i aktstykket foreslået, at Miljøagenturet skulle være nabo til DMU; derved ville det være tæt på Risø og Centret for Avanceret Teknologi, CAT, samt RUC.

Vi husker alle de farvestrålende pjecer, der blev fremstillet og udsendt i samme anledning. Agenturet ville således blive placeret i et internationalt orienteret fagligt miljø med flere store forskningsinstitutioner, der arbejder med miljøspørgsmål. Den opfattelse blev bekræftet i 1991 ved aktstykke til Finansudvalget fra daværende miljøminister Per Stig Møller.

[Filt Jensen]

Det vil sige, at lobbyarbejdet i EF for at skaffe agenturet til Danmark er sket på baggrund af, at vi havde den rigtige ekspertise, samt at vi ville placere agenturet som nabo til Danmarks Miljøundersøgelser og Risø. Hovedstæder med en central administration har de jo også i alle de andre 11 lande. Samme aften, som topmødet havde vedtaget placeringen af Miljøagenturet i Danmark, udtalte miljøminister Svend Auken til Roskilde Dagblad: »Jeg har ikke fantasi til at forestille mig andre placeringer end området ved Risø.«

Senere har fantasien dog spillet miljøministeren et puds, for den 25. november udsendte statsministeren og miljøministeren en pressemeddelelse om, at en enig regering står bag ønsket om en placering i København nær centrum og nær centraladministrationen i stedet for nær det fagligt stærke registrerings- og forskningscenter ved Risø.

Det er da vel ikke pludselig blevet regeringens hensigt at reducere Miljøagenturet til først og fremmest at være et mødested for europæiske kontorfolk? Ifølge De Europæiske Fællesskabers Tidende er agenturets opgaver at indsamle objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på europæisk plan, således at der kan træffes nødvendige miljøbeskyttelsesforanstaltninger, og efterfølgende kontrollere, om de bliver fulgt.

For at kunne gennemføre disse opgaver er det stadig – og jeg citerer igen fra De Europæiske Fællesskabers Tidende – »... vigtigt med et nært samarbejde til forskningscentre om bl.a.: 1) Harmonisering af metoder til miljøundersøgelser, indbyrdes kalibrering af instrumenter, standardisering af dataformaterne og udvikling af nye metoder og nye instrumenter til miljømåling.«

Jeg tror, vi alle vil forstå, at den slags opgaver ikke løses i samarbejde med centraladministrationen, men i samarbejde med et målings-, registrerings- og forskningscenter som det, der er skabt ved Risø.

Når man betænker de førnævnte aktstykker, og når man betænker citaterne fra De Europæiske Fællesskabers Tidende, der jo passer som fod i hose til Risø, virker det grotesk, at det, når miljøministeren har besøg af miljøkommissær Yannis Paleokrassas, kun er det centrale København, der bliver præsenteret.

Jeg vil i den forbindelse ikke undlade at citere hr. Ove Fichs udtalelse til Børsen den 2. december:

»Hvis statsministeren og miljøministeren blot ønsker at hjælpe København og det er begrundelsen – så sig det dog!«

Det er måske det, regeringen lidt uldent lægger op til med den overraskende beslutning om at ændre den oprindelige indstilling til at søge miljøagenturet placeret i København.

Det har i den forbindelse været nævnt i debatten, at der kunne være behov for at få støttet hovedstadens muligheder for at blive et internationalt center og i den forbindelse muligheden for at få en Europaskole til København.

Det er da noget, vi i Venstre ser positivt på, men i denne sag har regeringen end ikke leveret antydning af stof til debat om dette overordnede spørgsmål. Regeringschefen har åbenbart lagt vægt på at fremstå som en besluttsom og handlekraftig statsminister og har derfor meget firkantet sagt, at regeringens beslutning står fast.

Derfor blev vi også lidt overraskede, da vi hørte miljøministeren nævne, at der skal være møde med bestyrelsen på fredag, og at man da vil indstille til bestyrelsen, hvor det skal være.

Efter det førnævnte er det Venstres opfattelse, at der med de ting, der er oplyst indtil nu, ikke er skabt noget grundlag for at ændre den oprindelige indstilling om miljøagenturets placering. Vi har en flertalsregering, eller har vi? Man burde kunne forvente, at der blandt regeringspartierne var enighed, når man laver en kovending som den, der er sket i sagen om miljøagenturets geografiske placering.

Helt grotesk bliver det nu, hvor vi oplever, at såvel Socialdemokrater som hele partigrupper bliver banket på plads eller forsøgt banket på plads.

Inden jeg slutter, vil jeg gerne stille et konkret spørgsmål til statsministeren, jf. det, miljøministeren tidligere har udtalt: Hvem er det egentlig, der skal træffe den endelige beslutning om Miljøagenturets placering? Er det regeringen, der træffer beslutningerne, eller er det agenturets bestyrelse? Skal de også have indflydelse derpå?

Gade (SF):

Lad det være sagt fra starten: I SF's folketingsgruppe er der flere forskellige synspunk-

[Gade]

ter med hensyn til, hvor miljøagenturet bedst kan placeres.

Egentlig kunne man synes, det havde været bedre, at vi brugte tiden til at diskutere, hvordan Miljøagenturet skulle udvikles, og hvordan Danmark fik mest ud af det, at vi har fået det placeret, samt hvordan Europa får mest ud af det. Men tilbage til den sag, som vi er samlet om, for det var jo ikke den første.

Vi mener og oplever, at sagen udvikler sig til en lidt grotesk – måske en fordansket – udgave af Marx Brothers. Marx Brothers farer forvirret rundt for at få samling på tingene. De har et projekt. Men indsatsen for at virke overbevisende og ligne en regering, der har check på det hele, er altså tydeligt omvendt proportional med resultatet. Sjældent har en regering kludret så meget og så underholdende i det. Og det understreger for os, at spørgsmålet om placering af et miljøagentur ikke kan bære at blive til det, som det er blevet lanceret som, nemlig storpolitik – for alvor storpolitik.

Sagen har selvfølgelig betydning, og det har den også for hvert enkelt medlem i SF's folketingsgruppe, men den har ikke betydning i den målestok, som regeringens egen håndtering af sagen har lagt op til.

Når vi i SF's gruppe diskuterer spørgsmålet om placeringen, handler det om to placeringer: enten i Roskilde i forbindelse med Danmarks Miljøundersøgelser og Risø m.m., eller i det indre af København.

Derimod er hele gruppen imod, at miljøagenturet placeres som start på Ørestaden. SF har som bekendt stemt imod Ørestaden, og en placering her, hvor man gennem en lov satte en fredningssag ud af spillet, ville være en provokation for netop et miljøagentur.

Jeg understreger det her, fordi det af den skriftlige redegørelse, som miljøministeren har fremlagt over for Miljøudvalget og Forskningsudvalget, fremgår, at også en Ørestads placering har været inde i billedet.

Jeg har bemærket, at det mundtligt er blevet præciseret, at en regeringsbeslutning ikke omfatter Ørestaden som mulighed. Jeg går ud fra, at det er regeringens synspunkt – eller hvad?

Det er vigtigt for SF's folketingsgruppe at få et svar på det, ligesom det er vigtigt at få meldinger om, hvordan man samarbejder med Danmarks Miljøundersøgelser, sikrer ressourcer til Danmarks Miljøundersøgelser og får

maksimalt udbytte på dansk side af, at vi har fået en institution som Miljøagenturet.

Nu kom jeg jo til at efterlyse regeringens synspunkt og stillingtagen – og det står også i mit manuskript her – for det er vel her, et af problemerne ligger begravet – måske det allerstørste, for hvad er det egentlig, regeringen mener?

Af det af den socialdemokratiske ordfører fremsatte forslag om motiveret dagsorden fremgår det, at . . . ja, det kan være svært helt at finde ud af, hvad det er, vi skal tage stilling til, men sagen er vel, at vi skal tage stilling til, at det er regeringens ansvar at træffe beslutningen om agenturets placering.

Hvis man tager det for pålydende, kunne det lyde som en evighedsmaskine, at hvis det blev vedtaget, siger man, det er regeringens ansvar at finde ud af, hvor det skal placeres. Men da vi ved, at regeringen ikke kan finde ud af, hvor det skal placeres, fortsætter historien, så vi kan mødes igen i folketingsalen, og på den måde har vi lavet en politisk evighedsmaskine. Jeg siger det kun for at illustrere, at denne sag altså har mange humoristiske aspekter, og dagsordenen er også med til at understrege det. Men det var nok ikke det, der var meningen med dagsordenen.

Regeringspartiernes mening med dagsordenen er vel nok, at man ved at sige ja til den accepterer Københavnløsningen. Det morsomme er bare her, at det tør regeringen ikke sige eller skrive, for så kan det være, at der er nogle af regeringspartiernes egne medlemmer – måske flere, end der allerede er nu – der stemmer imod.

Dagsordenen er med andre ord sprogligt formuleret, som den er, for at piske nogle genstridige medlemmer af regeringspartiernes folketingsgrupper på plads. Og dermed er vi ved noget af det, som vel både får os til at trække på smilebåndet og vel også får nogle til at sige, at det nu må have en ende, også uden for dette hus.

Jeg skal meddele, at SF ikke vil deltage i dette loppecirkus, som man kunne fristes til at kalde det, hvor f.eks. Venstres formand, som jo er Danmarks største tilhænger af Københavnerløsningen næst efter miljøministeren, altså nu er villig til at stemme for Roskideløsningen for at drille regeringen – bortset fra at det er han altså ikke alligevel, for nu vil han have en Europaskole, og så vil han gerne.

[Gade]

Nok nærmer julen og drillenisserne sig, men alligevel – der må være en kant.

Så tilbage til sagen. Alle i SF er enige om, at man kunne forvente, at agenturet blev placeret i Roskilde på grund af forhistorien, gennem agitationen for en placering i Danmark og i argumentationen til Finansudvalget.

Alle er enige om, at regeringen, da den fandt ud af, at den ønskede en anden beslutning, burde have indkaldt til åbne drøftelser med Folketingets partier om sagen. Og uden at hæve en pegefinger er det vel ikke for meget for langt at spørge regeringen, om man har lært af sagens forløb.

De medlemmer af SF's folketingsgruppe, der foretrækker Roskilde, argumenterer med, at det vil styrke det danske udbytte blandt miljøembedsmænd og forskere, hvis institutionen placeres tæt ved Danmarks Miljøundersøgelser og forskningsmiljøet i øvrigt i og omkring Risø, samt at det hele tiden har været forventet.

De medlemmer af SF's folketingsgruppe, der foretrækker det indre af København, lægger vægt på, at det vil kunne styrke agenturets politiske betydning gennem mulighed for øget mødeaktivitet, samt at det ville kunne blive starten på en bedre udvikling for hovedstaden og dermed for hele Danmark.

Sådan kan der jo argumenteres for begge løsninger, og det var også derfor, jeg rettede en lidt stille opfordring til regeringen om måske også at melde, om man har lært noget af dette her.

Afslutningsvis skal jeg sige, at SF lægger vægt på de svar, vi får om Ørestad, om samarbejdet med DMU, og at medlemmerne af SF's folketingsgruppe vil stemme ud fra, hvilken vægt de synes denne sag har, og hvad de hver for sig mener er den klogeste og rigtigste placering.

Så uhørt melder vi fra SF.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg siger tak for hr. Gades flersidige synspunkter. I en Ritzau-meddelelse fra den 25. november står der: Det er groft løftebrud, at EU's Miljøagentur ikke placeres på Risø, hvor de afledte virkninger på uddannelse, forskning og erhverv osv. er åbenbare. Det er hr. Riishøj fra SF, der udtaler det.

På en Ritzau-meddelelse fra den 28. november står der: Han mener derfor – og det er hr. Rahbæk Møller, der er tale om – at det er helt uforståeligt, at regeringen bøjer sig for en eller anden pressionsgruppe og nu vil søge agenturet placeret i det indre København.

De medlemmer af SF, der udtaler sig, er altså helt klart for en placering i Risø. I denne sag må vi minde SF om, at partiet befinder sig i en nøgleposition – ja, faktisk er regeringens parlamentariske grundlag de næste par timer.

VK og Fremskridtspartiet har jo fremsat et forslag til dagsorden, der siger, at det er et regeringsanliggende, hvor agenturet skal ligge, men at det skal ligge ved Risø. Så fremsætter regeringen forslag om en afværgedagsorden, som man på forhånd ved at der ikke er flertal for i regeringen. Hvis SF ikke går ind som parlamentarisk støtte for den siddende regering, kommer den ganske enkelt i mindretal nu.

Derfor synes jeg nok, at hr. Gade lidt mere klart og tvetydigt bør sige, hvad der er flertal for i SF's gruppe. – Hvis jeg sagde noget forkert, er jeg villig til at gentage det. (*Munterhed*). Vi må have en klar mening fra hr. Gade med hensyn til, hvad SF vil stemme for. Vil SF stemme for regeringens afværgedagsorden, eller vil SF stemme for VKZ' dagsorden, som siger, at placeringen er ved Risø?

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Nu fremgik det jo ikke lysende klart af hr. Gades tale, hvorledes SF's gruppe delte sig. Men jeg kan da i hvert fald konstatere, ligesom jeg har gjort det tidligere i forhold til Socialdemokratiet og andre partier, at SF's folketingsmedlemmer på intet tidspunkt har meldt fra over for Risø hverken i Markedsudvalget, i Miljøudvalget eller i Finansudvalget.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg kan bekræfte, at hr. Riishøj og hr. Rahbæk Møller mener det, de har sagt de mener.

Dernæst skal jeg svare på fru Karen Højte Jensens spørgsmål, om SF har meldt fra. Nej, jeg har lige stået og kritiseret regeringen for, at den har håndteret sagen sådan, som den har, og jeg troede egentlig, vi var enige om, at rege-

[Gade]

ringen har håndteret sagen forkert. Jeg tror også, at regeringen har lært af det, for når man vil være sådan en stærk flertalsregering og så opdager, når man kommer hjem, at det var man slet ikke, er det jo, når det kommer til stykket, et større problem for regeringen, end det er for os andre.

Hr. Aage Brusgaard ville have et mere klart og tvetydigt svar! Det får han nu ikke, men han får et mere klart svar. SF's melding er ganske klar: Vi tager stilling til sagen her individuelt efter, hvad hvert enkelt medlem mener, under indtryk af at hele gruppen mener, at sagen er blæst for højt op og ikke kan tåle det postyr, som bl.a. hr. Aage Brusgaard har været med til at lave, men hvor regeringen da først og fremmest er den ansvarlige ved at have bragt sagen op på et niveau, den ikke kan bære.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er nok rigtigt nok, som hr. Aage Brusgaard siger, at SF her i en stund er blevet regeringens parlamentariske grundlag. Men jeg vil gerne understrege, at det jo ikke er noget, vi selv har ønsket. Det er jo ikke SF, der har sagt: Nu går vi ind og bliver regeringens parlamentariske grundlag. Det skyldes grundlæggende, at regeringen internt ikke kan styre denne sag. Derfor er hovedproblemet i denne sag måske, at vi i dag står med et dagsordensforslag fra regeringen, som siger, at det er regeringens ansvar at træffe beslutning i sagen, men hvor det viser sig, at der er et medlem af et regeringsparti, der ikke kan støtte, at det er regeringens ansvar.

Ærlig talt, hvor er vi henne her? Hvis et medlem af et regeringsparti ikke kan støtte, at regeringen kan få ansvaret for denne sag, hvad kan regeringen så få ansvar for? Så er vi jo helt derude, hvor der ikke længere er nogen mening med CD's politiske adfærd her i Folketinget.

Der bliver spurgt om, hvad SF vil. Jamen lad os da vente og se. Vi skal jo trykke på nogle knapper om lidt, og som hr. Gade sagde, skal vi jo have en debat her i Folketinget, og når vi debatterer her i Folketinget, er det for at kunne påvirke hinanden og give udtryk for meninger over for hinanden, og det kan da godt være, at vi kan blive påvirket af gode argumenter fra den ene side og fra den anden side. Derfor sy-

nes jeg, vi skulle vente og se, til vi trykker på knappen; så kan vi jo se, hvordan SF's folketingsgruppe stemmer. Helt ærligt: Vi er stadig væk åbne over for argumenter fra begge sider.

Svend Aage Jensen (CD):

Der er ingen som helst tvivl om, at regeringens beslutning om at foreslå Miljøagenturet placeret ikke i Risø, men i København er kommet som en stor overraskelse for den del af befolkningen, der i særlig grad interesserer sig for Danmarks indsats og rolle for et bedre miljø såvel nationalt som globalt. Alt havde, indtil regeringens beslutning blev kendt, peget på Risø. Det er helt forståeligt, at måske især borgmesteren i Roskilde er skuffet – skuffet, fordi det glædelige nu var sket, at Miljøagenturet var kommet til Danmark, og det ville sige Risø, og så foreslår regeringen agenturet trukket til København. Det må være bittert.

Der er allerede blevet påpeget såvel fordele som ulemper ved de to placeringmuligheder, så dem vil jeg ikke gentage, men jeg vil alligevel sige, at CD set i lyset af de opgaver, der bliver tillagt agenturet, sammenholdt med den centrale beliggenhed, som København har, udmærket forstår regeringens beslutning om placeringen. Der vil utvivlsomt komme mødedeltagere fra det øvrige Europa til København – også til endagsmøder. De fleste vil kunne flyve hjemmefra om morgenen og komme tilbage igen om aftenen efter mødet. Det er fordelene ved lufthavnens helt unikke nærhed af hovedstaden.

Vi er ganske mange i Folketinget fra provinsen, som flyver herover, og som helt afgjort kan prise os lykkelige over, at vi ikke også på denne side af Storebælt skal ud på en længere køretur for at komme til eller fra Christiansborg.

Jeg vil gerne fremhæve, at der indtil denne regeringsbeslutning ikke var truffet nogen beslutning om, hvor agenturets endelige placering skulle være i Danmark, såfremt vi var så heldige at få det placeret her i landet. Det materiale, som jeg indtil nu har haft lejlighed til at gennemlæse, nævner Risø som en mulighed, men der har ikke ligget en endelig beslutning, men en forventning.

I den forbindelse vil jeg gerne over for hr. Filt Jensen henvise til det aktstykke, der ligger fra den 15. april 1991, som den foregående mil-

[Svend Aage Jensen]

jøminister har foreslået. Deri står i femtesidste afsnit på s. 22, at det er foreslået, at Det Europæiske Miljøagentur bliver nabo til Danmarks Miljøundersøgelser. Videre står der til sidst under afsnit C på s. 23, at sagen nu forelægges af hensyn til at sikre muligheden for i givet fald at kunne påbegynde arbejdet med etableringen straks efter eventuel beslutning om lokalisering af agenturet. Der er altså ikke truffet nogen endelig beslutning, som det er hævdet.

Nu er der af Fremskridtspartiet rejst denne forespørgselsdebat med det klare formål at skabe et flertal for at få agenturet til Risø. Det er deres ret, men efter CD's helt klare opfattelse er forhandlinger og beslutninger af denne art netop et regeringsanliggende. Fratager Folketinget regeringen retten til frit at kunne forhandle inden for lovgivningens rammer, fratager det regeringen muligheden for at regere.

Lad så være, at denne debat måske kunne have været undgået, hvis der fra begyndelsen klart havde været skitseret to muligheder, eller at København var blevet drøftet som alternativ mulighed forud for beslutningen.

CD vil med undtagelse af et enkelt medlem stemme for den af regeringen foreslåede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg finder det utrolig mærkeligt, at CD kan hævde, at der ikke har foreligget en beslutning. Når man sender et aktstykke til Finansudvalget og underskriver det som minister, så binder det naturligvis regeringen; så er det en regeringsbeslutning.

Hvis hr. Svend Aage Jensen vil lave ekvilibrisme med ordene i aktstykket fra 15. april 1991, skal han ulejlig sig med at gå et afsnit højere op end det, han citerede. Der står nemlig dér, at der i forbindelse med forhandlingerne om lokaliseringen fra dansk side er stillet i udsigt . . .

Tre linjer længere nede står der, at det dog samtidig er tilkendegivet – det er selvfølgelig fra dansk side – og så står der, at det er foreslået – det er selvfølgelig fra dansk side, hvem skulle ellers have foreslået det? Det vil altså sige, at regeringen har meddelt Finansudvalget, at hvis det kommer til Danmark, har vi foreslået Risø, og der forelå ikke andre forslag. Det var en loyal videreførelse af tidligere be-

slutninger af KVR-regeringen, hvor min forgænger instruerede Coreper, det vil sige vore faste repræsentanter i Bruxelles, om at meddele, at hvis det kom til Danmark, ville det ligge i Risø.

Ved en lejlighed, hvor alle tolv lande skulle meddele, hvor de ville lægge agenturet, hvis de fik det i deres land, meddelte Danmark den 13. februar 1990, at det blev i Risø. Derfor kunne ministeren selvfølgelig også udsende den smukke brochure med et forord af statsministeren, som tegnede Risø ind. Det ville da være mærkeligt, om statsministeren gjorde det uden en beslutning. Det ville da være højst besynderligt, om man fortæller udlandet, hvor man vil lægge det henne, hvis det så viser sig, når man lægger det i Danmark, at det vidste vi for resten ikke, og man ændrer det. Hver eneste regering har vidst igennem alle de forhandlinger, vi har haft, alle de møder, jeg som miljøminister har haft angående Miljøagenturet, at hvis det kom til Danmark, blev det Risø. Hver eneste statsminister, som har måttet spørge sin fagminister inden Det Europæiske Råds møde: Hvor kommer det så, hvis det kommer til Danmark, kunne kun få ét svar: Risø! Danmark har aldrig meddelt andet. Og det vil sige, at regeringsbeslutningen er truffet både i 1989-90 og i 1991.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hr. Svend Aage Jensen nævnte, at en placering i København ville være mest belejlig, fordi det var tæt ved lufthavnen, hovedbanegården, Tivoli osv. Jeg vil gerne lige læse op, hvad formandskabets konklusioner var vedrørende de andre institutioner, der blev vedtaget samme dag:

Den Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitution har hjemsted i Torino. Den Europæiske Monetære Institution for den fremtidige Europæiske Centralbank får hjemsted i Frankfurt, Europæisk Narkotika Enhed har hjemsted i Haag, Center for Fredelig Udnyttelse af Atomenergi får en placering ved noget, der hedder Molde, i Belgien. Derudover vil EF-kontorerne for veterinær-sanitære forhold få hjemsted i en by, der udpeges af den irske regering. Hjemsted for Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur udpeges af den spanske regering.

[Aage Brusgaard]

Det vil altså sige, at de agenturer, der findes i forvejen, og de, der vil blive placeret, rent faktisk ikke ligger i hovedstadsområdet i de andre lande. Det er altså ikke noget væsentligt argument for EF, at det skal være i en hovedstad.

Det fremgår da også meget tydeligt, at EF's beslutning siger Københavnsområdet, og vi har fået bekræftet, at Københavnsområdet også dækker Roskilde og Risø.

Det er naturligvis korrekt, som hr. Svend Aage Jensen nævnte, at det må være op til regeringen, når vi nu har en regering, at træffe beslutninger, som der er flertal for i det danske parlament. Det, der har givet forvirrende signaler, er, at flere medlemmer af regeringens egne partier jo har ytret ønske om, at placeringen bliver i Risø.

Det er klart, at det er en regeringsbeslutning, men regeringsbeslutninger må jo bero på, hvad der er flertal for i Folketinget.

Vibeke Grønæk (RV):

På Det Radikale Venstres vegne skal jeg takke miljøministeren for redegørelsen, som jo var ret åben over for spørgsmålet om agenturets endelige placering.

Men jeg vil gerne her for god ordens skyld tilkendegive, at den radikale folketingsgruppe agter at stemme for den af regeringen foreslåede dagsorden. Det gør vi af hensyn til regeringssamarbejdet, og ikke fordi vi har skiftet holdning. Vi er stadig af den opfattelse, at det mest ideelle sted for Miljøagenturet er Risø på grund af de opgaver, der er tillagt agenturet.

Men vi håber selvfølgelig, at regeringen lytter og bruger det mandat, vi hermed også giver den, til at tænke sig om endnu en gang. Skulle regeringen – som jeg kan ane – fastholde København, kan vi kun beklage dette, og jeg vil gerne bruge lejligheden her til at begrunde det.

Vi har under hele denne sag og også før den 29. oktober haft den holdning, at placeringen, hvis Danmark skulle få Miljøagenturet, naturligvis måtte være Risø. Baggrunden herfor er de berømte aktstykker, hvor man, som det tidligere er blevet nævnt, udtalte, at man allerede i 1990 bemærkede, at Risø skulle være stedet, og disse aktstykker er jo også blevet fulgt op i 1991.

Desuden udarbejdede den daværende regering jo et flot salgsarbejde for agenturet. Det var et fint stykke arbejde, en flot beskrivelse af

Danmark og de muligheder, vi kunne tilbyde, heriblandt de smukke omgivelser, agenturet ville få, endda placeret på et kort med en markering af Risø. Vi har altså solgt varen på, at det skulle ligge i Risø.

Roskilde Kommune har så nu i mindst 4 år arbejdet seriøst på at opbygge en såkaldt forskerpark – et udviklingsområde, hvor private og offentlige institutioner og virksomheder har slået sig ned med det ene formål at være med i et integreret udviklingsarbejde på miljøområdet.

Oven i dette har området, som vi alle ved, et godt og velfungerende universitet, der jo er gearret til at samarbejde med det kommende Miljøagentur. Man har altså fra Roskildeområdet side investeret både tid og ressourcer i tillid til de to foregående og den nuværende regerings udmeldinger.

Sagen drejer sig også om, hvilken rolle agenturet skal have, og hvilke fysiske rammer der skal til, for at Miljøagenturet kan blive en succes. Miljøagenturet skal efter radikal opfattelse – og det står jo også i forordningen – ikke kun være et mødested; nej, der skal skabes et forum for videnskab og forskning og selvfølgelig også indsamling og analyse af miljømateriale fra hele EU-området.

Men vi må arbejde ud fra, at et agentur som dette også ændrer sig i takt med udviklingen. Det er helt afgørende, at vi satser på forskning, for det er det, vi skal leve af og måske overleve på, når vi taler om miljøområdet som i dette tilfælde. Derfor er det også vigtigt, at Miljøagenturet placeres optimalt i forhold til den internationale miljøforskning, og derfor er der vel ingen, der kan fortænke Roskilde og institutionerne i området i, at de er dybt skuffede og frusterede over den ændrede holdning. Det ville have klædt regeringen og miljøministeren, om man havde drøftet nogle af spørgsmålene med partiernes ordførere, for som jeg også nævnte før, er der mange måder at få sin vilje på i politik, og denne er en af de mindst elegante, jeg har set. Den fremmer ikke samarbejdet og respekten for det stykke politiske arbejde, som vi nu engang er sat til at løse, og jeg håber, at alle har lært noget af denne sag.

Nu har vi fået muligheden for at sætte vores fingeraftryk på hele Europas miljøpolitik. Det er en enestående chance, og den skal ikke kastes bort. Argumenterne for København har været og er stadig tynde, og jeg skal egentlig ikke komme længere ind i diskussionen om,

[Vibeke Grønbæk]

hvilke argumenter man har kørt frem til fordel for København. Jeg synes, at de taler for sig selv.

Alle er vel enige om, at denne sag har været kørt mere end uheldigt; men på et eller andet tidspunkt skal der sættes et punktum. Sagen kan simpelt hen ikke bære mere, og nu vil vi gerne koncentrere os om at skabe de bedste udviklingsmuligheder for både Miljøagenturet, den danske miljøforskning og miljøindsatsen i det hele taget. Det er det perspektiv, der er vigtigst for os.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt sige tak til fru Vibeke Grønbæk for talen, for den var lidt af en kovending i forhold til de udtalelser, pressen har bragt fra De Radikale.

Men fru Vibeke Grønbæk startede med at takke ministeren for redegørelsen, og fru Vibeke Grønbæk nævnte, at regeringen ikke havde lagt sig fast på en beslutning. Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Hvis regeringen får flertal for sin dagsorden, betyder det så, at regeringen endeligt beslutter, om agenturet skal ligge ved Risø eller i København? Jeg forventer et meget klart svar og ikke et uldent svar her lige inden jul.

Jeg forstod i hvert fald fru Vibeke Grønbæk således, at regeringens dagsordensforslag lige så vel kunne betyde, at placeringen blev ved Risø; men det må være statsministeren som leder af den nuværende regering, der helt klart tilkendegiver, hvad regeringen vil, hvis den får flertal for sin dagsorden. Vil regeringen placere agenturet ved Risø eller i hovedstaden?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Nu synes jeg efterhånden, at hykleriet må holde op i denne sag, og jeg hentyder til den tale, som kom fra den radikale miljøordfører.

Vil fru Vibeke Grønbæk svare på, om Det Radikale Venstre virkelig helhjertet selv tror på, at beslutningen endnu en gang kan ændres til, at Miljøagenturet kommer til at ligge ved Risø? Mit indtryk var, at Det Radikale Venstre vil stemme for regeringens dagsorden. Man stemmer altså for en dagsorden, som man er imod, fordi man siger, at det er regeringen, der

bestemmer, hvor agenturet skal ligge – og det vil i praksis sige København – selv om man er imod det. Det må være det, man kalder radikal politik.

Men man slipper altså ikke så nemt om det fra Det Radikale Venstres side. Man har også sagt, at hvis der bare var ét eneste medlem af regeringspartierne folketingsgrupper, som ville gå imod regeringens dagsorden, ville man stemme for oppositionens dagsorden, altså at Miljøagenturet skal ligge ved Risø. Hvad vil Det Radikale Venstre? Det her er ganske enkelt gået for vidt. Man kan ikke være bekendt at have den mangel på holdning, som Det Radikale Venstre også har udvist i denne sag. Det er en lille sag, men det er en sag, hvor regeringen selv har medvirket til, at den har udviklet sig til en tragikomisk farce. Og man slipper altså ikke af sted med bare at komme op og nærmest skælde hinanden ud og vaske sit beskidte vasketøj for øjnene af resten af Folketingets medlemmer, for det var faktisk det, fru Vibeke Grønbæk gjorde.

Regeringen må selv finde ud af, hvordan den internt vil løse problemerne. Men denne tale kunne man ikke forholde sig til, for der var ingen substans i den. Hvad mener Det Radikale Venstre?

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Jeg vil gerne takke fru Vibeke Grønbæk for en virkelig varm tale til fordel for Risø; men det er svært at forstå den radikale holdning, fordi fru Vibeke Grønbæk også takkede for miljøministerens klare tale.

Så vil jeg gerne gentage det spørgsmål, som egentlig er stillet til statsministeren, men nu vil jeg også gentage det over for miljøministeren: Betyder et ja til regeringens dagsorden også et ja til København?

Og for at vende tilbage til De Radikale, som jeg ikke er blevet helt klog på, vil jeg gerne referere P.E.P. fra Morgenavisen Jyllands-Posten, der refererer en samtale mellem to Radikale. Formanden for Finansudvalget, hr. Bilgrav-Nielsen, spørger: Vi stemmer da ikke for, at Miljøagenturet skal ligge i København . . . ? Hvortil økonomiministeren svarer: Næh, men vi stemmer for regeringens forslag om, at Miljøagenturet skal ligge i København.

(Kort bemærkning).

Vibeke Grønbæk (RV):

Jeg vil gerne svare på fru Pia Kjærsgaards bemærkning om, at fru Pia Kjærsgaard synes, det er vanskeligt at forstå, hvad Det Radikale Venstre egentlig vil. Det er egentlig ikke så svært; vi har hele tiden sagt i denne sag, at vores holdning er, at det skulle placeres i Risø. Men vi er også af den opfattelse, at regeringen og regeringssamarbejdet er det væsentligste for os, og derfor har vi ikke villet blokere for denne beslutning. Vi har sagt, at det er en regeringsbeslutning, og nu ligger ansvaret for placeringen af Miljøagenturet hos regeringen. Desuden er vi af den overbevisning, at man også vil tilgodese Risø på et eller andet tidspunkt, når opgaverne skal fordeles.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

De Radikale er jo sædvanligvis interessante, også i denne situation, fordi De Radikale har fået meget, meget stor spaltepads i medierne. Jeg har en Ritzaumeddelelse her, der siger, at den radikale miljøordfører, fru Vibeke Grønbæk, stadig håber, at regeringen vil tænke sig om og alligevel vælge Risø, men at det er et spørgsmål, hvordan De Radikale vil agere, når sagen kommer op i Folketinget. Man kan kun sige, at det bliver en regeringsbeslutning, og at man stadig er imod denne regeringsbeslutning. Man er altså imod de beslutninger, ens egen regering tager.

Jeg har også en anden meddelelse fra Ritzaue, og her er det gruppeformanden, der udtaler sig. Den radikale gruppeformand, hr. Bilgrav-Nielsen, som har ført an i slagsmålet med regeringen om agenturet, var tavs som en Øresundsmusling efter partiets gruppemøde, og i stedet måtte miljøordføreren, fru Vibeke Grønbæk, gøre rede for partiets stilling. Fru Vibeke Grønbæk udtalte efter gruppemødet, at der er mange måder, man kan få sin vilje på, men at denne var en af de mindst elegante, hun havde oplevet i sin tid som politiker.

Jeg vil godt spørge – for man er jo nødt til at spørge for at få et klart svar – det kunne jo tyde på, at De Radikale er blevet truet med at blive smidt ud af regeringen, hvis man ikke bøjede sig, og derfor vil jeg godt have et klart svar: Er Det Radikale Venstre blevet truet med at blive

smidt ud af regeringen, hvis man ikke fjede sig og stemte for regeringens dagsordensfor-slag? Eller vil man stadig væk gå imod grund-lovens forordning om, at man skal stemme ef-ter sin overbevisning? I det øjeblik Det Radi-kale Venstre stemmer for regeringens afværge-dagsorden, stemmer man jo imod sin egen overbevisning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg kan altså ikke godtage et svar, der siger, at det er en regeringsbeslutning, som Det Ra-dikale Venstre er imod, men at den radikale folketingsgruppe følger denne beslutning. Er Det Radikale Venstre ikke medlem af regerin-gen, eller hvad? Siger fru Vibeke Grønbæk ik-ke, at af hensyn til, at man er med i regeringen, stemmer man for? Det her er så forvirrende, at det snart slår enhver beskrivelse, det er efter-hånden, som nogle har udtrykt det, en sæbe-opera. Er De forvirret, så følg med i næste af-snit af »Skum«.

Jeg synes ikke, man blot kan stemme for en dagsorden, som siger, at regeringen har ansva-ret. Hvad med de tre radikale ministre? Hen-vender man sig ikke til dem? Er det ikke de tre radikale ministres ansvar? Det er for nemt sluppet, og jeg vil godt spørge gruppeforman-den, der har været ude med mange udtalelser om, at hvis ikke det var en samlet regering, der stod bag dagsordenen, ville Det Radikale Venstre stemme anderledes. Men det betyder mås-ke ikke så meget, når det er en enkelt CD'er, eller hvad? Hvor er konsekvensen?

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg forstår såmænd godt, at fru Vibeke Grønbæk har behov for et figenblad i denne sag. Figenbladet her i dag er jo, at man stiller i udsigt, at Risø får et eller andet på et eller an-det tidspunkt. Jeg tror, det er meget vigtigt at gøre det helt klart, at regeringen ikke afgør, hvorledes opgaverne skal fordeles, så her gør Det Radikale Venstre regning uden vært.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg skal kun sige, at vi er meget enige i Det Radikale Venstre om, at der er grund til at rose

[Bilgrav-Nielsen]

miljøministeren for det oplæg, han kom med i dag, fordi han jo netop understreger, at der vil blive givet en indstilling til agenturets bestyrelse, som både fremhæver de argumenter, der kan føres frem for en placering ved Risø, og for den placering, som regeringen jo klart foretrækker, nemlig i København. Det fremgik klart af ministerens tale, at disse synspunkter vil blive fremlagt.

Det fremgik også klart, at det er Miljøagenturets bestyrelse, der efterfølgende træffer den endelige beslutning, og her har Danmark naturligvis sin repræsentant, som formentlig vil fremføre regeringens holdning til sagen. Men den danske repræsentant har dog immervæk kun én stemme i agenturets bestyrelse, og derfor er der god grund til at takke for den åbenhed, regeringen nu vil vise over for agenturets bestyrelse.

Så vil jeg gerne sige til fru Pia Kjærsgaard, at vi har ingen problemer med at forklare os i denne sag. Alle ved, at vi helst havde set, at agenturet var blevet placeret som tidligere planlagt og besluttet – nemlig i Risø – men som forløbet har været, er den beslutning, der nu træffes, ikke nogen dårlig beslutning. Jeg vil bede om, at man genlæser det dagsordensforslag, der er fremsat fra regeringspartierne side. Ingen kan være i tvivl om, at Risø bliver tildelt nogle opgaver i denne forbindelse. Jeg tror, at mange vil holde øje med i den kommende tid, at det kommer til at ske, og det fremgår rent faktisk af både ministerens tale og af den dagsorden, der er foreslået.

(Kort bemærkning).

Engell (KF):

Hr. Holger K. Nielsen efterlyste på et tidligere tidspunkt en debat, som kunne være med til at skabe klarhed og kaste lys over beslutningsgangene og konklusionerne i denne sag, og jeg må sige, at jo længere jeg lytter til debatten – og ikke mindst de sidste par indlæg – desto mere forvirret bliver jeg. Både fru Vibeke Grønback og hr. Bilgrav-Nielsen fremkom jo med udtalelser, hvor man sagde, at den redegørelse, der var kommet fra regeringen, var åben over for den endelige placering af Miljøagenturet.

Vi har indtil nu ikke kunnet få statsministeren eller miljøministeren til at præcisere her fra talerstolen, om det forhold, at regeringens

dagsorden bliver vedtaget, vil betyde, at regeringen tager stilling til den endelige placering, og om man vil vælge København. Jeg finder faktisk, at det af hensyn til den videre debat ville være korrekt, hvis statsministeren eller miljøministeren her fra talerstolen tilkendegav, at vedtages regeringens dagsorden, betyder det, at man har valgt København som den endelige placering af agenturet.

Miljøministeren (Svend Auken):

I mit svar senere skal jeg komme tilbage til de mange indlæg og give en mere detaljeret besvarelse af hr. Engells og andres spørgsmål; men jeg kan sige på dette tidspunkt, at hr. Bilgrav-Nielsens fremstilling er fuldstændig korrekt. Det er præcis på den måde, hr. Bilgrav-Nielsen har skildret det, at regeringen agter at gribe sagen an; vi vil gøre det i fuld åbenhed og offentlighed, og jeg har mulighed for under mit egentlige svar at fortælle Folketinget, hvordan vi vil gøre det i praksis. Men svaret på spørgsmålet er, at den fremstilling, hr. Bilgrav-Nielsen har givet om vores fremgangsmåde, i et og alt stemmer overens med regeringens.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Efter det, vi har fået oplyst nu, er det altså bestyrelsen, der træffer den endelige afgørelse. Var det sådan, det skulle forstås? Nå, det var ikke sådan, det skulle forstås – godt, så går jeg igen.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Vi har en regering med stor magt, og jeg tror også, den har magt til at sætte støj på højtaleranlægget, når det er oppositionen, der er på talerstolen. (*Munterhed*).

Hr. Bilgrav-Nielsen nævnte, at Det Radikale Venstre absolut ingen problemer havde med at forklare sig til offentligheden, og at der var megen åbenhed om hele denne sag. Jeg må lige igen erindre hr. Bilgrav-Nielsen om, at ifølge den Ritzaumeddelelse, jeg sidder med, udtaler hr. Bilgrav-Nielsen – og det samme gør Kristeligt Folkepartis ordfører i øvrigt – at de er kun gået med til denne regeringsbeslutning om, hvor agenturet skal ligge, på én betingelse, nemlig at alle regeringspartierne 90 mandater

[Aage Brusgaard]

står bag beslutningen. Det udtaler både Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti.

Nu er vi kommet så tæt på målstregen, at vi ved, at der ikke står 90 personer bag, og derfor vil jeg godt spørge hr. Bilgrav-Nielsen: Står hr. Bilgrav-Nielsen ved det, som han udtalte til Ritzau for 4 dage siden, nemlig at De Radikale heller ikke ville støtte, at det er et regeringsanliggende? Og det samme spørgsmål kan jeg stille til Kristeligt Folkeparti, så jeg er fri for at komme herop to gange.

(Kort bemærkning).

Engell (KF):

Jeg må sige, at jeg er stærkt forundret over miljøministerens svar i betragtning af, at de oplysninger, der nu fremkommer – og det gælder også de oplysninger, hr. Bilgrav-Nielsen kom med – ikke indgik i miljøministerens første redegørelse til Folketinget.

Efter de indlæg, der har været – og ikke mindst efter Det Radikale Venstres ordførers meget varme forsvar for Risø, talen var jo et langt, engageret forsvar for Risø – mener jeg at kunne konstatere, at der ved en fri afstemning her i Folketinget fuldstændig uden tvivl ville være et klart flertal for Risø. Og derfor mener jeg af hensyn til den videre debat, at miljøministeren skylder os et svar: Hvis regeringens dagsorden måtte blive vedtaget, hvad er det så, man fra regeringens side vil indstille til bestyrelsesmødet i overmorgen? Hvad er det helt præcist, man vil indstille? Er det en deling af agenturets aktiviteter, som – så vidt jeg ved – ikke er noget, regeringen kan blande sig i eller træffe endelig afgørelse om? Er det noget med hovedsæde ét sted og filialer et andet sted, eller hvad? Hvad er det, regeringen vil lægge på bordet over for agenturets bestyrelse, hvis regeringen får sin dagsorden vedtaget? Det svar skylder regeringen os nu.

Miljøministeren (Svend Auken):

Nu er der jo mulighed for, at ministre kan svare på et normalt tidspunkt, når vi er færdige med ordførerrækken, og der er stadig væk et politisk parti – og der er oven i købet rettet spørgsmål til det pågældende politiske parti – som slet ikke har haft lejlighed til at ytre sig.

Når jeg alligevel beder om ordet, er det dels for at give hr. Engell et svar og dels opfordre til, at man dæmper tonen en anelse ned i den-

ne debat. Jeg er meget enig med hr. Gade og hr. Holger K. Nielsen i, at der er blevet brugt alt for voldsomme udtryk i en sag, der nok er vigtig, men langtfra fortjener det meget store politiske – med meget lille »s« – spil, som køres omkring sagen fra oppositionens side.

Jeg vil simpelt hen citere ordret, hvad jeg sagde i mit første indlæg, og som hr. Engell altså ikke har hørt, og da hr. Engell måske ikke er den eneste i Folketinget, der ikke har hørt det – selv om jeg læste op så godt og så magtfuldt, som jeg nu kunne – vil jeg gerne læse det en gang til. Jeg læser det langsomt, hr. Engell:

»Regeringen ønsker ikke at lægge skjul på, at der er tale om en vanskelig afvejning. Det vil således også fremgå, når den skal foretage sin indstilling til Miljøagenturets bestyrelse. Regeringen ønsker at give bestyrelsen et så fyldestgørende billede som muligt af de forskellige overvejelser, der kan fremføres i forhold til København eller Risø som hjemsted for Miljøagenturet. Den vil derfor over for bestyrelsen ikke blot fremlægge sin egen indstilling, men også gøre bestyrelsen opmærksom på de væsentlige synspunkter, der har været anført til fordel for placeringen ved Risø.«

Det var netop det, hr. Bilgrav-Nielsen hæftede sig ved, og jeg er glad for, at jeg på hr. Engells lidt voldsomme foranledning har haft lejlighed til endnu en gang at bekræfte det over for Folketinget.

Anden næstformand (Grove):

Hr. Filt Jensen for en kort bemærkning, og så agter jeg at gå videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Hvis det er sådan, at det er bestyrelsen, der træffer afgørelsen, har regeringen jo i virkeligheden lagt ud med en beslutning, der ikke er grundlag for, og som den ikke kan træffe alene. Med andre ord har regeringen skabt sig selv en hel række unødige problemer, og så kunne det hele jo egentlig helt have været undgået, hvis vi havde fået det at vide fra starten.

Men jeg synes stadig væk ikke, det står fuldstændig klart: Er det regeringen, der træffer afgørelsen, eller er det bestyrelsen? Kan vi få et fuldstændig klart svar på, om det er regeringen eller bestyrelsen? Og dernæst: Hvis det er regeringen og man stemmer for regeringens

[Filt Jensen]

dagsorden, har man så dermed stemt for København?

(Kort bemærkning).

Engell (KF):

Jeg hørte godt miljøministerens redegørelse allerede i første omgang, og selv gentagelsen gjorde mig ikke meget klogere. Så vidt jeg forstår, er der tale om, at regeringen vil fremlægge en række forskellige synspunkter og forskellige alternative modeller, tanker, ideer osv., og så er det åbenbart en kreds af andre lande, der skal træffe afgørelsen. Eller hvordan forholder det sig? Vil regeringen komme med sin indstilling med udgangspunkt i det, der er Folketingets flertals klare opfattelse – og det er Risø – eller vil regeringen komme med en række sideordnede og forskellige modelløsninger og sige til agenturets bestyrelse – der så vidt jeg ved ikke har den endelige kompetence i sagen – at nu må den i øvrigt vælge mellem forskellige muligheder? Det vil jo få den konsekvens, som hr. Gade forudså på et tidligere tidspunkt, at vi kan holde mange yderligere debatter her i Folketinget, så det vil jeg gerne bede miljøministeren om at svare på.

Lysholm Christensen (KRF):

Hvis den danske befolkning er forvirret over den politiske debat, der har fundet sted de seneste uger, er der vel egentlig ikke noget at sige til det. Det er vel ikke underligt, hvis der er nogen, der sidder tilbage med en stor undren over, hvad de har været vidne til de sidste par uger i beslutningsprocessen om placeringen af Det Europæiske Miljøagentur.

Men midt i debatten om placeringen inden for Danmarks grænser er det vigtigt at fastslå, at vi ikke glemmer glæden over, at Danmark blev udvalgt som det land, der skulle være værtsland for Miljøagenturet. Placeringen her i landet tror jeg godt vi kan tage som et bevis for en anerkendelse af den danske indsats på miljøområdet gennem mange år. Vi har grund til være stolte over de resultater, der er opnået på det miljømæssige område, og vi skal arbejde ihærdigt på, at vi kommer endnu længere frem og får løst endnu flere problemer på det miljømæssige område fremover, både indenlands og udenlands. Vores knowhow, vor tekniske viden og vores erfaring skal nyttiggøre os i den globale miljøindsats de kommende år, og

jeg tror, at Det Europæiske Miljøagentur vil blive et vigtigt element i denne indsats. Jo, der er virkelig grund til at glæde sig over, at flere års anstrengelser har givet det resultat, at vi har fået agenturet til Danmark.

Agenturet skal løse en lang række opgaver, som er beskrevet i ministerrådsforordningen fra 1990. Der skal indsamles, registreres og vurderes data om miljøsituationen; der skal udarbejdes rapporter og opstilles vurderingskriterier, og man skal opstille modeller, der kan fremme udviklingen af metoder til vurdering og forebyggelse af miljøskader. Og så bliver spørgsmålet netop det, som vi diskuterer i dag: Hvor finder vi i Danmark en geografisk placering og nogle faciliteter, som bedst tilgodeser disse krav? Hvor finder vi nogle rammer for agenturets arbejde, som giver de optimale arbejdsbetingelser?

Det er jo en helt klassisk problemstilling. Det er en almindelig politisk erfaring, at når man skal placere institutioner, eller hvis man skal nedlægge institutioner, går der sognerådspolitik i sagen. Jeg erindrer i hvert fald tydeligt, at man for nogle år siden havde problemer med nedlæggelse af nogle lærerseminarier. Der opstår altid problemer i forbindelse med den slags sager. Vi har alle en valgkreds, som vi gerne vil tilgodese. Men ikke alle kan få deres ønsker opfyldt i sådanne sager, og derfor kan det meget nemt ende i signalforvirring, hvis sagen ikke håndteres professionelt fra begyndelsen.

Allerede spørgsmålet om placeringen på europæisk plan, altså med hensyn til, hvilket land der skulle have dette miljøagentur, varslede om, at der kunne blive problemer om placeringen på nationalt plan. I de senere dage har vi fået opstillet to kolonner: én til fordel for Risø, en anden til fordel for København. Disse to kolonner er såmænd lige lange. Der er mange gode argumenter for en placering ved Risø, og der er lige så mange gode argumenter for Københavns centrum.

Som det er fremgået af dagspressen, har det hele tiden været Kristeligt Folkepartis opfattelse, at kolonnen til fordel for Risø indeholdt de vægtigste argumenter. Derfor har vi bedt om at blive skrevet op i den kolonne. Men det betyder ikke, at vi har lukket øjnene for de mange fordele, der også er for en placering i det centrale København. Og da vi ikke ønsker,

[Lysholm Christensen]

at denne sag skal gøres til sognerådspolitik – uden i øvrigt at sige noget forkert om det arbejde, der blev udført i de tidligere sogneråd – finder vi det naturligt at lade sagen afgøre ved en regeringsbeslutning. Hvad har man ellers en regering til, hvis den ikke skal træffe beslutninger, når tingene ikke umiddelbart kan afklares? Der skal skæres igennem, og derfor finder vi det naturligt, at der bliver truffet en regeringsbeslutning og lavet en indstilling, som kan tilgå agenturets bestyrelse.

Jeg vil blot til slut takke miljøministeren for den besvarelse, vi fik ved debattens begyndelse, og meddele, at Kristeligt Folkeparti stemmer for den af regeringspartierne foreslåede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hr. Lysholm Christensen nævnte, at der ofte går sognerådspolitik i sådan nogle sager. Jeg synes ikke, vi skal foragte de gamle sogneråd.

Lad mig så starte med at sige, at Fremskridtspartiet overhovedet ikke har nogen folketingsmedlemmer, der er valgt i Roskilde Amt, så det kan i hvert fald ikke være os, Kristeligt Folkeparti hentyder til.

Så vil jeg gerne spørge Kristeligt Folkeparti, om det, der hentydes til, måske er det, der står i Politiken i dag. Der står nemlig:

»Der er drøftelser i regeringen om, at hvis der kobles forskning på agenturet, da placeres denne del ved Risø. Den ordning forsøger vi at lave til glæde for Roskilde og omegn, siger formanden for Kristeligt Folkepartis folketingsgruppe, Henning Lysholm Christensen.«

Vi i Fremskridtspartiet har altid troet, at et sådant miljøagentur skulle være til glæde for Danmark og for Europa. Nu ser det altså ud til, at Kristeligt Folkeparti tager mere hensyn til sognerådspolitikken, altså lokalområderne, når det drejer sig om, hvor tingene kan placeres. Jeg vil gerne spørge hr. Lysholm Christensen, om det er sådan noget, han mener med sognerådspolitik.

Ifølge Det Fri Aktuelt den 2. december udtaler Kristeligt Folkepartis miljøordfører, at i hvert fald tre ud af fire af Kristeligt Folkepartis gruppemedlemmer er for en placering i Risø. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Lysholm Christensen, om det også er en form for sognerådspolitik, at medlemmerne bliver banket på plads og stemmer imod deres overbevisning.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Kristeligt Folkepartis ordfører nævnte ordet sognerådspolitik. Jeg vil gerne bede ordføreren uddybe, hvad han mener med det i denne forbindelse. Jeg har tidligere henvist til, at der i Folketingets Finansudvalg, Markedsudvalg og Miljøudvalg faktisk sidder utrolig mange medlemmer, som er valgt fra alle dele af landet. Så jeg ved ikke, hvad hr. Lysholm Christensen mener.

Så forstår jeg, at Kristeligt Folkeparti roser regeringen, fordi den virkelig kan sine ting i denne sag. Det kunne da også være interessant at få det uddybet. Så vidt jeg har hørt miljøministeren, er det vel noget med, at man beslutter ét og mener noget andet – eller i hvert fald at regeringens bagland mener noget andet.

Og hvad Kristeligt Folkeparti mener, hvis man går dem på klingen, er der da vist heller ikke tvivl om.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Hr. Aage Brusgaard kunne meddele Folketinget, at Fremskridtspartiet ikke har nogen medlemmer valgt i Roskilde Amt. Jeg kan meddele, at det har Kristeligt Folkeparti heller ikke, og derfor har vi ikke noget specielt i klemme i Roskilde Amt.

Der har været to områder inde i billedet i debatten, dels Risø og dels det centrale København, og i det dagsordensforslag, som regeringen har fremsat, ser vi en mulighed for at tilgodese begge områder. Uden at vi i øvrigt har taget stilling til det, er der mulighed for at placere dette agentur ved Risø, så den viden og det forskningsmiljø, man har på Risø, eventuelt også kan inddrages i arbejdet. Det ser vi frem til. Det er det, der er citeret i Politiken i dag.

Så vil jeg sige, at der er ikke nogen i Kristeligt Folkepartis gruppe, der er blevet banket på plads. Vi har været enige hele tiden. Vi har været enige om, at dette kunne ikke bære at blive gjort til en regeringskrise eller til et meget stort politisk problem. Derfor har vi været så pragmatiske, at vi har sagt: Vi er indstillet på at rette os efter en regeringsbeslutning, for når der går sognerådspolitik i det, skal der netop være nogen til at skære igennem og sige, at sådan skal det være.

[Lysholm Christensen]

Til fru Karen Højte Jensen vil jeg sige, at måske har netop fru Karen Højte Jensen gjort det til sognerådspolitik. Man er i hvert fald ikke helt neutral, når man er valgt i et område, som man stærkt engagerer sig i og taler til fordel for.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Der er mildest talt nogle uklare ting i debatten her. Før kunne vi forstå det således, at i virkeligheden betød det ikke særlig meget, hvad man vedtog her i Danmark, for i den sidste ende var det bestyrelsen i agenturet, der skulle beslutte, hvor agenturet skal ligge.

Nu siger hr. Lysholm Christensen, at Kristeligt Folkeparti ikke vil have, at dette skal udløse en regeringskrise. Jamen sig mig engang: Hvis det ret beset er ligegyldigt, hvad den danske regering beslutter og det i sidste ende er agenturets bestyrelse, der skal beslutte, hvor agenturet skal ligge, hvordan kan man så begynde at tale om en regeringskrise?

Jeg vil gerne have, at i hvert fald statsministeren i sit svar kommer ind på, om der har været optræk til regeringskrise omkring denne sag. Kan det virkelig være rigtigt, at et spørgsmål om, hvorvidt et sådant agentur skal ligge 30 km vest eller øst for et bestemt sted, kan udløse en regeringskrise? Hvis det er tilfældet, er denne regering altså svagere funderet, end jeg i min vildeste fantasi havde forestillet mig. Så jeg går ud fra, at man kan få dementeret, at der overhovedet har været tale om nogen regeringskrise i forbindelse med dette, synes jeg selv, ret betydningsløse spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Hr. Lysholm Christensen har jo, som jeg hørte det, i virkeligheden fået et falsk løfte. Der er jo ikke tale om, at agenturet, når det først er blevet etableret, så kan pålægges af en regering at flytte rundt på opgaverne. Det er noget, agenturet selv bestemmer.

Med hensyn til sognerådspolitikere, hr. Lysholm Christensen – ja, jeg har da siddet i Folketingets Finansudvalg de to gange, der har været aktstykker dér, og Kristeligt Folkeparti har ikke haft indsigelser imod de aktstykker, der har peget på Risø.

Så skal jeg spagfærdigt endnu en gang minde om, at hele denne sag startede med tidligere miljøminister fru Lone Dybkjær som initiativtager til, at det skulle være Risø. Så glem det dér med sognerådspolitikere!

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Man tager jo normalt en sag på Folketingets dagsorden for at få afklaret nogle ting, og jeg tror, der er mange, der mener, at forvirringen er endnu større på nuværende tidspunkt, end den var i formiddags.

Så vil jeg gerne lige sige til SF's formand, hr. Holger K. Nielsen: Denne regering er svag; denne regering er uduelig; denne regering har ikke styr på tropperne, og den er ikke værd at holde hånden hverken over eller under, hr. Holger K. Nielsen. Hvis der virkelig var tale om en regeringskrise på baggrund af dette her, burde SF faktisk mande sig op til at sige: Jamen så lade den dog falde, hvis der ikke skal mere til end et kontor, der skal lægges i København! Det er godt, det ikke er Europa-Parlamentet, der skal flytte til Danmark, men jeg kunne godt forestille mig, hvilken polemik *det* ville have medført.

Jeg vil gerne spørge: Hele denne debat om, hvor agenturet skal ligge, efter at alle faktisk havde regnet med, at det ville komme til at ligge ved Risø – var det ikke regeringens koordinationsudvalg, der gav opbakning til, at det skulle ligge i København, og så rullede hele debatten? Jeg synes, vi mangler et meget klart svar på, hvem der bestemmer. Er det regeringen, er det en dagsorden i Folketinget, er det bestyrelsen, eller hvor ligger beslutningerne?

Det er jo simpelt hen så grotesk dette her, at man aldrig har kendt mage. Hvad bliver problematikken det næste år, må jeg spørge statsministeren. Hvis det virkelig er rigtigt, som statsministeren siger, at vi først skal have valg om et helt år, gad jeg nok se dette Folketing arbejde i det næste år, når sådan en lille sag ikke engang kan håndteres af en flertalsregering! Tænk engang, Danmark har for første gang i mange, mange år fået en flertalsregering, og så står vi og debatterer, hvor et kontor skal ligge – det er jo grotesk.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Fru Pia Kjærsgaard har misforstået mit indlæg. Vi ønsker så sandelig ikke at holde hånden over en regering, der kan tænkes at falde på et spørgsmål som dette her. Det er også derfor, det undrede mig meget, da hr. Lysholm Christensen antydede muligheden af, at dette overhovedet kunne sammenkobles med en regeringskrise. Altså ærligt talt, jeg kan da ikke forestille mig, at det overhovedet har været i hovedet på noget menneske i regeringen, at dette spørgsmål kunne udløse en regeringskrise. Derfor er der ikke tale om, at vi holder hånden over regeringen eller dækker regeringen. Vi stemmer ud fra saglige hensyn i SF; det gør vi altid, og det gør vi også i denne sag.

Riishøj (SF):

Jeg står også her og undrer mig over forløbet af debatten, og jeg håber, at vi dog i statsministerens og i miljøministerens svar får kastet lys over nogle af spørgsmålene.

Det første, jeg også gerne vil have at vide, er, hvorfor denne er sag blevet så fantastisk vigtig for regeringen, at det nærmest er blevet et kabinetspørgsmål. Jeg opfatter forløbet som 14 dages kamp for at banke medlemmer på plads, et internt regeringslagsmål og krisemøder uden for statsministerens kontor, som om vi stod over for en tredje verdenskrig og en mobilisering herhjemme. Altså hvad er det i sagen, der gør, at man nærmest gør den til et kabinetspørgsmål?

Jeg håber, vi får kastet lys over det, for jeg vil næsten sige, at hvis det havde været i hr. Poul Schlüters dage, havde han formodentlig rakt armene ud, var taget ned til Bruxelles og havde sagt: Regeringen mener sådan, Folketinget mener sådan, så nu må I bestemme. Men der er en ny stil nu, og jeg håber, statsministeren vil kaste lys over, hvad baggrunden for den nye stil er.

Så er vi nok også – det fornemmer jeg – hele Folketinget inklusive regeringen enige om, at denne sag er dårligt behandlet, og det andet spørgsmål, jeg også gerne vil have statsministerens svar på, er: Hvad fik regeringens koordinationsudvalg egentlig at vide på det berømte møde, hvor man brød med de tidligere aktstykker i Finansudvalget? Blev det oplyst, at der var et tidligere aktstykke i Finansudvalget med det indhold, vi alle sammen kender i

dag? Vidste man, at der var det notat i Markedsudvalget? Vidste man, at der var denne indstilling fra Coreper, fra EF, der var klar og entydig, og som skulle ændres gennem beslutningen? Var der på regeringens koordinationsudvalgmøde den information, eller fik man – som jeg fornemmer – den information, at EU havde skiftet mening i sagen?

Det var jo ikke tilfældet; det viser det senere udviklingsforløb; den stakkels kommissær har jo trukket i land. EU har ikke nogen mening om dette her. Var det argumentationen om lufthavnen og forlystelseslivet inde i København, der gjorde, at regeringen skiftede holdning? Eller var det argumentationen om de ændrede opgaver for agenturet? Det holder jo heller ikke vand, for det fremgår med al tydelighed, at opgaverne er de samme som i 1990. De er nøjagtig de samme som i forordningen af 7. maj, så der er ikke tale om, at det er et mindre administrativt organ. Man har nøjagtig den samme instruks for agenturet. Så hvad var det på det møde, der gjorde, at man skiftede mening og forkastede tre tidligere indstillinger? Hvis det er en af de tre argumentationer, jeg nævner her – og det kunne man have mistanke om efter den pressemeddelelse, som miljøministeren sendte ud – er det altså en forkert argumentation, en direkte forkert administration og en direkte forkert konklusion, man drog, og så er det vel mest modigt at ændre beslutningen.

Det fører så til det sidste spørgsmål, som også andre har rejst. Er det, vi er vidner til nu, en sidestilling af Risø og det indre København? Er det, man nu meget snart gør over for agenturet – de har jo møde i overmorgen – at man sidestiller de to muligheder, altså at de selv kan bestemme, at regeringen ikke har en bestemt mening, at man synes, de to steder er ligestillede? Jeg synes, det er meget vigtigt at få at vide, om regeringens dagsorden skal tolkes sådan, at man simpelt hen har forkastet regeringens koordinationsudvalgs beslutning, miljøministerens beslutning, og nu simpelt hen sidestiller de to steder. Hvis det er tilfældet, vil jeg sige, at det i hvert fald er en ændring i retning af noget, der er mere fair. Men det er da vigtigt, at vi ved, hvad regeringens dagsorden, som vi skal stemme om, egentlig indeholder.

Jeg har været med i denne sag i 5 år. Jeg er ked af, at jeg er valgt i Roskilde Amt – dog i

[Rilshøj]

Køgekrederen – men jeg har kendt denne sag i 5 år og har kendt aktstykkerne i Finansudvalget, og jeg har fra starten ment, at dette er løftebrud. Det er usømmelig opførsel fra politisk side, hvis man tilsidesætter en beslutning på den måde, som det her er sket, så i de afstemninger, der kommer nu, følger jeg helt konsekvent og med god samvittighed Risø-linjen fuldt ud.

Jette Pors (CD):

Jeg vil starte med at sige, at miljøministeren og jeg ud fra næsten samme argumentation kan tale fra nu af, og indtil fuglene mister farverne, uden at nå til enighed om Miljøagenturets placering.

Alle de argumenter, der taler for København, taler med lige så stor vægt for en placering i Roskilde. Dertil kommer så, at forskningscentret Risø, DMU og CAT er verdensberømte i Europa, og de ligger altså også i Roskilde.

Der er allerede sagt en del om sagligheden i en placering ved Roskilde, og det er jeg helt enig i. Men så kommer der altså én afgørende ting mere med for mig, også selv om jeg er valgt i Roskilde Amt. Det skal ikke være noget kriterium, at man ikke må tale for det sted, hvor man er valgt. Det har hele tiden været åbenbart og en klar forudsætning, at agenturet – såfremt det blev placeret i Danmark – skulle ligge i Roskilde. De arbejdspapirer, man har haft i Bruxelles, bygger helt klart på den opfattelse, at en beslutning om at give Danmark fortrinsret også indebar en tilkendegivelse fra Danmarks side om, at Roskilde var den rigtige geografiske placering, og så er det i og for sig underordnet, om alverdens tekster om dette emne er skruet sammen på den ene eller den anden mere eller mindre kringledende måde.

For fakta er, at alle – ikke kun i Roskildeområdet, ikke kun Roskildeborgeren, ikke kun os, der er valgt i Roskilde, men alle – i flere år har været i god tro. Ingen har bragt tvivl frem om det spørgsmål før nu, hvor agenturet er kommet til Danmark, og hvor mange nu gerne vil have del i kagen.

Jeg har fået mange opringninger i de sidste par dage, også fra Fyn og Jylland, og folk har tilkendegivet over for mig, at også de hele tiden forbandt agenturet og Roskilde med hinanden uden overhovedet at sætte spørgsmåls-

tegn ved, hvorvidt det var besluttet eller ej. De tog det for givet.

Jeg beklager, at forløbet af denne sag er blevet forkludret, men jeg vil ikke påtage mig ansvaret for det. Jeg kan bare ikke acceptere, når noget sådant sker. Nogle kalder denne sag for en farce, andre vil gøre det til et kabinetsspørgsmål, og atter andre vil gøre det til sognerådspolitik. Det har jeg ingen kommentarer til. For mig er det sagen, det drejer sig om. Men jeg skal da selvfølgelig ikke lægge skjul på og vil gerne i fuld offentlighed sige, at i forhold til mine partifæller er jeg meget ked af det, og jeg gentager, at jeg som valgt i Roskilde Amt kun har haft ét eneste ærinde i denne sag, og det er at få Miljøagenturet placeret, hvor det rettelig hører hjemme, nemlig i Roskilde.

Sådan som sagen har udviklet sig, er det indlysende for mig – uanset hvad miljøministeren har sagt – at det ligger skjult i regeringens dagsorden, at agenturet havner i København, og det er jeg ikke tilfreds med. Hvis regeringen ønskede at fastholde en placering i Roskilde, er jeg overbevist om, at den også ville være parat til at skrive det sort på hvidt. Derfor skal jeg tilkendegive, at jeg støtter oppositionens dagsordensforslag.

Miljøministeren (Svend Auken):

Hr. Gade stillede mig et par spørgsmål, som han understregede betydningen af ved at sige, at besvarelsen af dem havde meget stor vægt for SF's folketingsgruppe. Det tror jeg i øvrigt gælder alle spørgsmål stillet af ordførere her i dag, at de naturligvis har betydning.

Men jeg vil gerne starte med at besvare de stillede spørgsmål. Det første spørgsmål gik ud på, om regeringen har overvejet en placering, og hvis man bliver enige om en placering i København, om man så vil overveje en placering i Ørestaden. Til det er svaret nej, det hverken har vi overvejet eller vil vi overveje.

Det andet spørgsmål lød: Vil regeringen give Danmarks Miljøundersøgelser de nødvendige ressourcer i forbindelse med at løse de mange opgaver, som Danmarks Miljøundersøgelser vil få, og bliver Danmarks Miljøundersøgelser det bindeled, der skal være mellem den danske miljøforskning og Miljøagenturet? Svaret på det spørgsmål er ja.

Jeg tror, at debatten her, som jo først og fremmest har båret præg af et opgør mellem

[Miljøministeren]

regering og opposition, har forbigået det dynamiske element i et sådant agenturs arbejde. Der vil komme mange forskelligartede opgaver, hvis det bliver en succes, hvad vi alle sammen håber og tror det vil blive, og da vil et værtsland, ikke mindst et værtsland som Danmark, kunne tilbyde at løse opgaver på mange måder, så man undgår at bygge en dobbeltadministration op, hvorved man inddrager alle de videntcentre, som vi har i Danmark på dette område. Det er Danmarks Miljøundersøgelser, som jeg nævnte det før, som har sit hovedsæde i Roskilde, men derudover er der især for Miljøagenturet meget vigtige afdelinger i såvel Silkeborg som i Kalø ved Rønde. Det gælder Danmarks Geologiske Undersøgelser, det gælder ATV-institutterne, det gælder alle de højere læreanstalter, og det gælder den meget dygtige miljøindustri, vi har. Det gælder også de grønne organisationer, som vi vel nok i Danmark har grund til at rose os af er meget stærke. Alle vil de få vigtige roller som værter for agenturet; de vil få tillagt vigtige opgaver. Og selv om vi skal prioritere ressourcerne meget stramt, er det afgørende for mig, at den institution, Danmarks Miljøundersøgelser, der bliver bindeledet, der bliver samlingsstedet i forhold til agenturet, under alle omstændigheder sikres de nødvendige ressourcer.

Så stiller hr. Gade og med ham mange andre spørgsmålet, om denne sag ikke er kommet lidt ud af proportioner. Til det spørgsmål kan jeg også give et meget klart svar: Det er den, svaret er ja. Nu har jeg været miljøminister et år, men jeg tror ikke, min erfaring afviger væsentligt fra mine forgængeres. Det er vist første gang, der nogen sinde i folketingsalen har været så mange medlemmer til stede under en miljødebat, som tilfældet er her. Vi var 11, da vi diskuterede ozonlaget, klimakonventionen, biodiversitet og spørgsmålet om affaldshåndtering – alle de andre store miljøproblemer i den forbindelse. Og det er selvfølgelig, fordi forløbet her har indeholdt en række skjulte dagsordener og også en række forsøg på – jeg tror ikke at vælte regeringen, det tror jeg ikke nogen har gjort sig forestilling om, men at skyde kiler ind, drille regeringen. Og det er også gjort med betydelig verve, betydelig dygtighed.

Jeg må beundre Fremskridtspartiet, der hver eneste dag i avisen og 10 gange, 20 gange går op på talerstolen og siger: Denne sag er jo helt

lige gyldig, men må vi nu få nogle klare svar. Som om det var den allervigtigste sag. Må jeg også minde om, at det er Fremskridtspartiet, der har stillet denne forespørgsel, og at jo ikke mindst Venstre og De Konservative sammen med Fremskridtspartiet har prøvet at gøre dette til en storpolitisk sag.

Det er klart, at alle kan lære af den procedure, der har været gennemløbet, og det var regeringens håb, at den havde valgt den rigtige procedure, nemlig at arbejde meget grundigt med tingene i regeringen, med et embedsmandsudvalg, med vores mest betroede medarbejdere fra Miljøministeriet, Statsministeriet, Finansministeriet og Udenrigsministeriet med gennemgang af alle argumenter, også alle de hensyn, som hr. Riishøj spurgte om, og at denne procedure så mundede ud i en klar indstilling til regeringen, som regeringen derefter tilsluttede sig, og som vi derefter orienterede oppositionens ledere om. Vi fik, synes jeg, en meget saglig tilbagemelding om, at det var den rigtige procedure.

I bakspejlet kan man se, at det var det ikke, for vi fik unægtelig ikke megen tak for vores omsorg. Denne sag har mildest talt delt folketingsgrupperne. Ikke bare har der været diskussion i regeringspartiernes grupper, men der har så sandelig også været diskussion, går jeg ud fra, i andre grupper om dette spørgsmål. Og jeg tror, hr. Engell har helt uret, når han drager så håndfaste konklusioner, som han gjorde før. Jeg tror ikke – med de lidenskaber, der har været i denne sag – at vi kunne have undgået en stor del tummel.

Når vi taler om procedurer, er der imidlertid én ting, der er klar for mig, og det er, at havde vi startet diskussionen om placeringen, før beslutningen var truffet, og fået alle de synspunkter i marken, som vi har set i de seneste uger, er jeg overbevist om, at så ville statsministeren – selv om han har gjort et godt stykke arbejde på Det Europæiske Råds møde, ikke have haft nogen mulighed for at få agenturet til Danmark. Jeg tror derfor, det var rigtigt af regeringen at sige – hvad vi også bekendtgjorde den selvsamme aften, beslutningen blev offentlig – at nu ville vi seriøst undersøge tingene. Og det er det, vi har gjort.

Hr. Filt Jensen og andre har spurgt: Hvem afgør egentlig dette her spørgsmål? Jeg vil gerne prøve at give en så nuanceret fremstilling

[Miljøministeren]

som muligt, for det er ikke helt enkelt. Jeg tror, vi er mange, der i de forløbne dage har spurgt: Er der nogle klare juridiske regler om dette her?

Det er der ikke. For det første står det fast, som jeg også har betonet i min redegørelse, at det er Miljøagenturets bestyrelse, der til syvende og sidst træffer afgørelsen, og for det andet er det naturligvis vigtigt og i overensstemmelse med EF's tradition, at værtslandet ikke frasier sig sit ansvar, men netop gør alt, hvad det kan, for at forberede Miljøagenturets bestyrelses beslutning på den bedst tænkelige måde. Det er også det, vi har gjort ved at tage kontakt med brugerne og diskutere og drøfte det med dem, og det vil vi også gøre i forbindelse med den indstilling, der vil komme til bestyrelsen fra os.

Der er ingen basis for ansvarsforflygtigelse i denne sag. Det er et fælles ansvar for Miljøagenturets bestyrelse, som træffer den formelle afgørelse, og værtslandet, som selvfølgelig skal gøre sig alle anstrengelser for at finde det bedst mulige tilbud til agenturets bestyrelse.

Man har spurgt, hvad regeringen vil gøre oven på denne debat, forudsat at regeringspartierne dagsorden bliver vedtaget. For det første vil vi meget grundigt overveje alle de råd og synspunkter, der har været ført frem under debatten; et af formålene med at have en diskussion i folketingssalen er jo netop at lytte til de synspunkter, som ikke bare ordførerne, men også andre medlemmer har på sagen. Så vil vi prøve at skrive vores indstilling til Miljøagenturets bestyrelse på en sådan måde, at vi sobert redegør for regeringens holdning og de grunde, der har talt for regeringens indstilling, og som vi selvfølgelig vedstår, ligesom vi også har vedstået dem i dag, samtidig med at vi også redegør for den megen diskussion, der har været, og jeg indrømmer blankt – jeg håber ikke, at det, at man indrømmer, at modparten i en diskussion har gode argumenter, tages som et svaghedstegn – at der er gode argumenter for en placering ved Risø. Det er i det hele taget ikke spor usædvanligt, at man som oplæg til et samarbejde og for at løfte en fælles opgave nuanceret gør rede for, hvilke muligheder man har at tilbyde i samarbejdet.

Regeringen vil altså komme med sin indstilling på den måde, at vi redegør for vores holdning og for det sæt af argumenter, der taler for

en placering ved Risø. For at Folketingets partier nu ikke skal føle, at de hermed har købt en eller anden kat i en eller anden sæk, vil jeg gerne sige, at jeg i åbenhedens, fordragelighedens og samarbejdets navn på torsdag vil tilskrive Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om, hvad jeg har tænkt mig at sige på regeringens vegne ved åbningen af Det Europæiske Miljøagentur, hvor jeg vil redegøre for alt det, vi vil gøre for at give agenturet den bedst mulige start, og understrege de synspunkter, som jeg har forstået at alle er enige om, nemlig at det er vigtigt, at ikke bare EU-landene bliver medlemmer af Miljøagenturet – det er de jo – men at den mulighed, der findes i forordningen for, at også EØS-landene – og senere centraleuropæiske og østeuropæiske demokratier – kan tilslutte sig, så hurtigt som muligt bliver udnyttet.

Så på den måde, jeg allerede har skitseret i min første redegørelse, vil jeg meddele regeringens holdning og de synspunkter, der har været fremført i debatten til støtte for en placering ved Risø. Regeringen har altså sin holdning til dette spørgsmål og er ikke løbet fra den, men synes, at den i lyset af det, der er sket undervejs i debatten, skylder Miljøagenturets bestyrelse en grundig orientering om alle de synspunkter, der har været ført frem i den forbindelse.

Jeg vil derfor sige til Folketinget, at det er magtpåliggende for os at give dette Miljøagentur, som vi er glade for at vi har fået til Danmark – og det synes jeg ikke kun regeringen skal tage æren for; det er vi mange der både kan dele æren for og glæden over – de bedst mulige startbetingelser og i den forbindelse også lytte til, hvad de har at sige, sådan at det fælles ansvar kan løftes ved den fælles beslutning, der uanset al jura er det eneste bæredygtige grundlag for et ordentligt arbejde i agenturet i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Miljøministeren var så glad, for, som ministeren spurgte, hvornår har der sidst været så mange til en miljødebat? Det er en miljøminister da i sin gode ret til at glæde sig over, men ministeren overser en enkelt detalje, nemlig at denne debat overhovedet ikke drejer sig om miljøpolitik. Det, debatten drejer sig om i dag,

[Ivar Hansen]

er, om vi kan have tillid til en flertalsregerings beslutninger. Det kunne vi åbenbart ikke. Kan vi så have tillid til, at de oplysninger, som statsministeren og miljøministeren giver, er korrekte? Det kan vi åbenbart heller ikke have tillid til.

De sidste tre uger har Folketinget og offentligheden måttet få det klare indtryk, at regeringen med statsministeren i spidsen investerede al sin prestige i at få en beslutning igennem, der sagde København, og man har udfoldet al sin magt for at få samtlige regeringens 90 mandater til at slutte op bag den.

Hvad sker der så i dag under debatten? Der sker det, at miljøministeren for hvert indlæg, han har, spreder endnu mere usikkerhed om, hvem der egentlig har beslutningen i denne sag. Miljøministeren sagde i sit sidste indlæg, at der ikke var særlig klare regler. Hidtil har samtlige partier måttet få det indtryk, at regeringen havde truffet sin beslutning, at det var regeringens ret og mulighed at træffe en beslutning, og at regeringen med statsministeren i spidsen har sat al sin prestige ind på, at det så blev København, der blev resultatet.

Jeg sidder med en mistanke om, at regeringen i dag forsøger at sprede så meget røgslør over denne sag, som den overhovedet kan, med et eneste formål, nemlig at holde sammen på sine 90 mandater. Det er for dårligt, må jeg sige til statsministeren.

Formanden:

Der er altså en taletid, der skal overholdes.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hvis debatten er ved at ebbe ud, vil jeg da godt lige gøre opmærksom på, at det er en forespørgsel både til statsministeren og til miljøministeren, så jeg håber da, at statsministeren også kommer på talerstolen, inden debatten afsluttes.

Miljøministeren kom med et lidt uldent svar på, hvem der bestemmer placeringen. Ministeren nævnte, at det var sådan et fælles anliggende mellem regeringen og bestyrelsen, og derfor må jeg lige læse en del af miljøministerens pressemeddelelse fra den 25. november 1993 op:

»Den 29. oktober 1993 besluttede Det Europæiske Råd, at Det Europæiske Miljøagentur

skal ligge i Københavnsområdet. Det er bestyrelsen i Det Europæiske Miljøagentur, hvor der sidder repræsentanter fra samtlige medlemslande, der bestemmer, hvor i Københavnsområdet agenturet skal placeres.«

På det tidspunkt, altså den 25. november d.å., er miljøministeren altså ikke i tvivl om, at det er bestyrelsen, der ene og alene bestemmer. Hvis det, miljøministeren nu siger, er korrekt, må ministeren trække sin pressemeddelelse tilbage.

Jeg synes, vi i dag har savnet en klar tilkendegivelse fra regeringen om, hvorfor regeringen har skiftet hest. Alle 12 EU-lande, alle Folketingets medlemmer og hele den danske befolkning har troet, at hvis vi fik det miljøagentur, skulle placeringen være omkring Risø. Regeringen er kommet med nogle vendinger om, at København ligger tættere ved lufthavn, Tivoli, Hovedbanegården og alt det dér. Hvis det skulle være en argumentation for at få arbejdspladser til København, vil det altså sige, at faktisk samtlige arbejdspladser over hele Danmark skulle ind til hovedstadsområdet, fordi man så hurtigt kunne komme til Tivoli og Hovedbanegården; det er ikke en anvendelig argumentation.

Min taletid udløber vist, så jeg må nok hellere gå ned.

Formanden:

Jeg vil godt give den oplysning, at vi har fået et nyt anlæg heroppe. Af anlægget fremgår det, at den næste taler er statsministeren, og den eneste årsag til, at han ikke har fået ordet for længst, er den, at en række korte bemærkninger har forhindret det. Det er sådan mere for, at der ikke skal brede sig myter.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne takke for den både engagerede og til tider også underholdende – og det er der jo ikke noget forkert i – debat, vi i dag har haft om Miljøagenturet.

Jeg skylder dog at gøre en enkelt bemærkning til hr. Ivar Hansen, som jeg synes på ikke særlig dokumenteret vis ytrede sig med meget hårde ord om regeringen. At hr. Ivar Hansen ikke har den helt store tillid, kan jeg ikke se kommer som den store overraskelse, men det gør derimod, at hr. Ivar Hansen finder det kritisk, at miljøministeren fremlægger en me-

[Statsministeren]

get nuanceret redegørelse for, at alle de formål, der nu indgår i Miljøagenturets statutter, og alle de overvejelser, regeringen har gjort sig om den bedst mulige placering, indebærer, at den afvejning, der skal foretages, ikke er helt enkel. Det er dog en åbenhed, en nøgternhed og en, synes jeg, rimelig klar melding til Folketinget om, at i denne sag skal der foretages en afvejning. Regeringen har foretaget en afvejning og er nået frem til sin indstilling til bestyrelsen, men da det er en nuanceret sag, vil regeringen naturligvis ikke lægge skjul på, hvilke hensyn der kan pege på Roskilde. Selv om det ikke er noget, vi angler efter, synes jeg, at hr. Ivar Hansen snarere burde rose regeringen for den ligefremhed, hvormed den har lagt sine overvejelser frem, og den nuancerethed, hvormed man netop har påpeget både det ene og det andet argument.

Jeg må desværre også skuffe V, K og Z ved at sige, at jeg ikke synes, at den dagsorden, man har foreslået, er en god idé, og det synes jeg ikke af flere grunde.

Det, der stikker mest i øjnene, er, at den jo på en mærkelig måde modsiger sig selv. I dagsordensforslaget står, at Folketinget konstaterer, at placeringen af Miljøagenturet er et regeringsanliggende, men ikke mange linjer længere nede får vi så pålagt, at placeringen skal være i Risø. Jeg må altså sige til hr. Aage Brusgaard, at vi ikke kan begge dele. Vi kan ikke både have, at det er et regeringsanliggende, og samtidig få pålagt et bestemt placeringssted; alene af den grund synes jeg ikke, at det er nogen særlig god dagsorden.

Så har jeg meget mere sympati for det dagsordensforslag, regeringspartierne har fremsat. Det er der logik i, og det indeholder faktisk også gode og saglige henvisninger netop til udnyttelsen af de forskningsinstitutioner og deres fortræffelige kvaliteter, som vi har i Danmark.

Jeg må sige til hr. Aage Brusgaard, fru Karen Højte Jensen og hr. Filt Jensen, at det ikke er nogen tilfældighed, at der i regeringspartiernes dagsorden udtrykkeligt er henvist til Danmarks Miljøundersøgelser og til Risø. Det mener vi alvorligt, og vi mener, at vi ved tilrettelæggelsen af Miljøagenturets arbejdsopgaver – nogle af dem skal formentlig også uddelegeres – i størst mulig udstrækning skal henlægge dem til et internationalt anerkendt forskningsinstitut som Risø. Det fremgik også af miljømi-

nisterens redegørelse, at det er præcis den type tanker, vi agter at gøre os og arbejde intenst for.

Når agenturets bestyrelse så har truffet sin afgørelse, vil regeringen – uanset den konkrete geografiske placering – arbejde målrettet på at inddrage alle kvaliteter i danske videntcentre og på miljøområdet på bedst mulig måde, og vi har ikke glemt Roskilde og Roskildeinstitutionerne i den forbindelse.

Derfor vil jeg i dag meget tydeligt og meget direkte bekræfte, at uanset placeringen vil regeringen arbejde for, at Danmarks Miljøundersøgelser bliver udpeget til Danmarks såkaldte focal point, dvs. det sted, der vil være samlingspunktet for meldingerne til agenturet om Danmarks miljøforhold.

Derudover vil regeringen arbejde målrettet for, at løsninger af relevante opgaver inden for agenturets arbejdsfelt henlægges til Risø og til Danmarks Miljøundersøgelser og i øvrigt til andre relevante danske videntcentre afhængig af, hvad det er for en opgave, vi taler om; og i det omfang, der er behov derfor, er regeringen indstillet på at tilføre de nødvendige ressourcer, for at DMU, Risø og andre centre kan løse de pågældende opgaver. Der vil selvsagt også være økonomisk dækning fra agenturets eget budget; jeg vil bare fastslå, at regeringen er meget opmærksom på det.

Agenturets nuværende opgaver er velkendte og fastlagt med Ministerrådets forordning fra 1990, men på bare lidt længere sigt ser jeg for mig, at agenturet også vil få til opgave at varetage forskningsbetonede opgaver på miljøområdet. Det er i både dansk interesse og i hele Europas interesse, at det sker, og at det forstærkes.

Jeg er heller ikke i tvivl om, at det nyvalgte Europa-Parlament vil arbejde endnu mere intenst for at forstærke miljøpolitikken i Europa. I dette perspektiv vil regeringen også have miljøforskningen i Risø for øje, ligesom de synergieffekter for erhvervslivet og den øvrige forskning, som man har arbejdet så intenst med i Roskilde, selvsagt vil have gyldighed og et reelt indhold i de år, der kommer.

Dette er ikke en sag, der bliver afsluttet i dag; det er en sag, der først lige er begyndt, og en sag, der har et utroligt stort perspektiv. Den handler i og for sig ikke om røgslør, men om lyssyn, og i det perspektiv vil vi også have Roskilde for øje.

[Statsministeren]

Intet er spildt; vi er først lige begyndt. Jeg vil derfor appellere til, at man af fælles interesse følger miljøministerens opfordring til, at vi nu tager fat på et godt og konstruktivt samarbejde. Jeg vil godt henholde mig til miljøministerens redegørelse, også da ministeren sagde, at Miljøudvalget og ordførerne i denne uge vil få en klar redegørelse for, hvad vi vil fremlægge for Miljøagenturets bestyrelse. Jeg må sige til hr. Ivar Hansen, at jeg virkelig ikke føler, at det kan blive bedre.

I det hele synes jeg, at den regering, vi har, virkelig gør alt, hvad den kan for at tilfredsstille oppositionen. Vi lægger tingene åbent frem og tager alle nuancer med. Når oppositionen så af og til alligevel bliver ked af det, kan selv en god regering som vor komme til kort i sådanne anliggender.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Tak for statsministerens venlige bemærkninger.

Lad os nu antage, at vi spolede sagen tilbage, så det var dag nr. 1 i sagen om placeringen af EU's Miljøagentur i Danmark. Regeringen kom til Folketinget, bad om partiernes råd, oven i købet i fuld offentlighed. Hvis det havde været fremgangsmåden, havde den tale, statsministeren just har holdt, været helt på sin plads og sådan, som en statsministertale skal være. Må vi høre partiernes råd på demokratisk vis? Ingen skulle være uden mulighed for at få indflydelse på denne sags afgørelse.

Vi er ikke i tvivl om, at det har været svært, og at regeringen har haft mange overvejelser, men regeringen har jo fra starten valgt selv at træffe denne beslutning. Vi er ikke blevet spurgt; det skete først efterfølgende. Hvis regeringen havde haft sit flertal på plads, vil jeg tro, at denne sag var passeret; i dag ville den formentlig have været glemt, og miljøministeren kunne have gået i gang med at realisere det hele.

Men så faldt regeringen jo fra hinanden. Flertallet var væk, udtalelserne gik i alle retninger, og forvirringen steg dag for dag. Indtil denne dag har vi været i god tro, nemlig at regeringen havde truffet en suveræn beslutning; det stod fast, at det var afgørelsen, og ved at stemme for regeringspartierne dagsorden i dag var det besluttet, at det blev København.

Men statsministeren kan da ikke forundres over, at vi bliver lidt ærgerlige, lidt pikerede eller forundrede, når vi, som debatten skrider frem i dag, får det indtryk, at der ikke er besluttet noget. Alt er åbent; man vil komme til Folketingets Miljøudvalg, og der er ingen grænser for, hvad man vil gøre. Hvis der skal være mening i tingene, må vi fortsat have den opfattelse, at regeringen har truffet en beslutning, og at den står fast.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg skal sige til hr. Aage Brusgaard, som spurgte mig, om der er noget ændret i forhold til det, man meddelte offentligheden efter koordinationsudvalgets afgørelse, at det er der ikke. Rækkefølgen er stadig væk for os, at det er en hjemlig beslutning om at indstille til Miljøagenturets bestyrelse. Det er stadig væk formalia; jeg ville bare betone de politiske realiteter om det fælles ansvar.

Så vil jeg gerne gøre en personlig bemærkning til hr. Ivar Hansen. Nu har det været mit privilegium i en ganske lang periode at have kontakt med den tidligere regering i vigtige spørgsmål, der vedrører vores forhold til udlandet. Det har været spørgsmål af langt, langt, langt, langt større rækkevidde end dette, men den fremgangsmåde, vi har betjent os af, er præcis den samme som den tidligere regerings i forhold til den daværende opposition, nemlig at regeringen havde en holdning og orienterede partierne om den, og partierne havde naturligvis mulighed for at kunne give udtryk for deres synspunkter, og det gjorde de da også, da de blev orienteret.

Det er bare helt andre toner, der lyder i dag, end den tilbagemelding, regeringen fik dengang. Det kunne have været godt, hvis Venstres formand var til stede i dag og selv kunne give udtryk for, hvad han sagde til regeringen, da vi forelagde vores holdning. Vi synes slet ikke, at denne sag kan berettige til et storpolitisk opgør mellem regeringen og oppositionen. Vi skulle, og det håber jeg også vil blive afslutningen på denne sag, trække på samme hammel for at give den første EF-institution i Danmark de bedst tænkelige startvilkår.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Kun den korte bemærkning, at det er helt i

[Rilshøj]

orden, at statsministeren ikke svarer på det med den nye parlamentariske praksis, som jeg nævnte før. Det er selvfølgelig statsministerens ret at gøre denne sag til sådan et Tredje Verdenskrigs-scenarium, må vi andre konstatere.

Det, jeg opfatter som en konklusion på denne debat, er, at vi altså får en indstilling fra regeringen, som ikke er sideordnet. Da jeg hørte hr. Bilgrav-Nielsen, kunne jeg få det indtryk, at man gav en sideordnet indstilling til Miljøagenturets bestyrelse, men det gør man jo ikke. Regeringen fremfører, at det er regeringens holdning, at det skal ligge i det indre København, og så er der i øvrigt nogle andre synspunkter; det er naturligvis ikke en sideordnet indstilling. Det, jeg stadig væk efterlyser svar på, men som jeg kan forstå på miljøministerens bemærkninger, er, at regeringens koordinationsudvalg vidste, at man omgjorde tre tidligere beslutninger om Risø, da man traf beslutningen. Det sagde miljøministeren her, og så må jeg altså tage til efterretning, at sådan forholder det sig. Det vil sige, at regeringens koordinationsudvalg har vidst, at man omgjorde tre tidligere beslutninger, der var truffet i Finansudvalget, i Markedsudvalget og i EF.

Til allersidst vil jeg godt spørge miljøministeren, om den indstilling, der kommer, svarer til regeringens oprindelige pressemeddelelse, som jeg altså mener er direkte urigtig. Det om forlystelseslivet, værtshusene, og hvad der ellers ligger herinde, er rigtigt nok, men vil det, som miljøministeren vil indstille til EU, være, at EU har ønsket dette, hvad den ikke har, og at EU's Miljøagentur har skiftet opgave, hvad det heller ikke har? Altså hvordan vil miljøministeren ændre sin argumentation i forhold til den, som fremgik af den oprindelige pressemeddelelse?

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er sådan noget meget alvorligt over det, når hr. Ivar Hansen tager ordet, og derfor er man umiddelbart tilbøjelig til at tro, at han nu virkelig har noget væsentligt at fremføre. Jeg lyttede meget interesseret til, ligesom jeg tror mange andre gjorde det, at hr. Ivar Hansen sagde, at han ligefrem var pikeret og forundret og – forstod jeg – også meget bekymret over det, der foregår. Hr. Ivar Hansen var også ked af, at man ikke havde taget Venstre med på

råd. Så spørger jeg mig selv: Hvis det nu var sket, hvilket råd ville Venstre da have givet? Jeg forstår det sådan, at ikke alle Venstremedlemmer har hjertet med i det dagsordensforslag, der er fremsat, og hvor Venstre er medforlagsstiller, men at det udpræget er en taktisk dagsorden. For ikke at tage for megen tid skal jeg bare henvise til Information i dag, hvori man kan læse, hvordan hr. Uffe Ellemann-Jensen ser på denne sag. Som tilhænger af en placering i København giver han en forklaring på, hvorfor han alligevel stemmer for Risø. Jeg fremfører dette, fordi jeg synes, at når man fører sig frem med en sådan alvor, som hr. Ivar Hansen gjorde, må man virkelig have sine egne sager godt og præcist på plads.

(Kort bemærkning).

Grove (KF):

Vi har en flertalsregering, men det er den svageste regering, vi har haft i mange år, og det har denne debat tydeligt vist. Regeringen har taget sin beslutning, og der er jo ingen tvivl om, at agenturet skal ligge i København, men den tør ikke sige det af hensyn til oppositionen, dog ikke af hensyn til oppositionen i normal forstand, nej, det er af hensyn til den interne opposition i regeringen, og den er i samtlige fire regeringspartier: Socialdemokratiet, CD, De Radikale og Kristeligt Folkeparti.

Derfor tør statsministeren ikke gå op og sige det hele her i dag; der skal gydes olie på bølgerne osv., og så overlader man det til bestyrelsen i agenturet at tage beslutningen. Det er sandelig virkelig en stærk regering, vi har! I dag har den vist, at den ikke tør sige, hvad det drejer sig om, for vi har en flertalsregering, der ikke er enig om noget som helst. Det er blevet resultatet af denne debat.

Karen Højte Jensen (KF):

Det er såmænd ikke særlig overraskende, at miljøministeren er synligt irriteret over, at der er kommet en diskussion. Men hvorfor er der kommet en diskussion? Det er der, fordi regeringen har skiftet holdning og har ændret en beslutning, der var enighed om. Minsandten om så ikke miljøministeren i dag siger, at efter at Miljøagenturet var tilkendt Danmark, skulle man seriøst undersøge sagen. Den har nu været undersøgt i adskillige år, og jeg vil minde miljøministeren om, at formentlig samme af-

[Karen Højte Jensen]

ten, som beslutningen var truffet, udtalte miljøministeren til Dagbladet i Roskilde, at han ikke havde fantasi til at forestille sig andet end en placering i Risø. Hvorfor dog denne usandhed, hvis det allerede på det tidspunkt indgik i miljøministerens overvejelser, at man skulle løbe fra den beslutning, der forelå?

Vi må vel nok sige, at regeringspartierne dagsorden er dagens største figenblad. Regeringen har indstillet København. Man vil argumentere over for agenturets bestyrelse for Risø.

Jeg vil gerne spørge: Hvilken instruks vil regeringen give sin repræsentant i bestyrelsen?

Frem og tilbage har vi nu også hørt om, at agenturets bestyrelse kan beslutte. Jamen agenturets bestyrelse kan jo ikke beslutte, i hvilket land det skal være. Agenturets bestyrelse har heller ingen beslutningskompetence med hensyn til, hvilken by det skal være.

Så kan man vel sige: Er det Spanien, Portugal eller andre gode lande, der skal afgøre dette? Normalt er det ikke gæsterne, der bestemmer, hvilken stue man skal være i. Hvor i forordningen står det for øvrigt, at det er agenturets bestyrelse, der har den endelige beslutningskompetence, hvad angår placeringen?

Jeg er meget enig med både miljøministeren og statsministeren, når det her kommer frem, at vi skal bruge DMU, og at vi skal bruge Risø. Miljøministeren udtrykte det således, at DMU skal være bindeled.

Vi flyttede netop DMU fra København til Risø, for at det kunne være opstarten til hele dette miljøteknologiske kraftcenter.

Også statsministeren nævnte flere gange Risø og DMU som positive aspekter.

Jamen hvis dette er gode argumenter – hvad jeg naturligvis er enig i – hvorfor i alverden så ikke lægge miljøagenturet dér, hvor det hele tiden har været planlagt at lægge det? Det ville dog være det mest naturlige.

Men jeg forstår, at regeringen nu forsøger at lægge – andre har sagt det – røgslør over, hvad man overhovedet vil indstille til bestyrelsen. Jeg forstår, at statsministeren lader dette glide ud af sine hænder. Jeg synes, at fru Jette Pors formulerede det så godt, da hun sagde, at hvis regeringen virkelig ønskede Risø, så havde det vel stået i regeringens dagsorden.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt takke for debatten her i dag, og så de to ministre.

Men for mit eget vedkommende vil jeg konkludere, at vi ikke har fået at vide, hvorfor regeringen har skiftet hest. Vi har ingen nye argumenter fået for, at man lige pludselig er gået fra Risøområdet til det indre København.

Vi får nok heller ingen svar, for de to ministre har jo været på talerstolen.

Statsministeren var så venlig nøje at analysere V's, K's og Z's dagsordensforslag. Derfor vil jeg også godt tillade mig at udsørge statsministeren lidt om regeringens dagsordensforslag. Der står:

»Idet Folketinget forudsætter, at miljøagenturet skal have den højeste grad af kvalitet og gennemslagskraft på den europæiske miljøpolitik . . .«. Det er vi vel fuldstændig enige i. Så skriver regeringen: ». . . uanset agenturets geografiske placering . . .«.

Jeg må gå ud fra, at regeringen nøje ved, hvad den mener om den geografiske placering. Derfor vil jeg godt spørge regeringen: Hvorfor slører man det så, hvorfor skriver man så ikke placeringen i dagsordenen?

Det er en menneskeret at vide, hvad man stemmer om her i Folketinget. De sølle Radikale, Kristeligt Folkeparti og 3-4 Socialdemokrater, som på en eller anden måde er blevet banket på plads, har en grundlovsret til at vide, hvad de stemmer for, og derfor mener jeg altså, at statsministeren må gå på talerstolen og helt klart forklare: Hvad stemmer vi om, hvis der eventuelt bliver afstemning om regeringens dagsorden? Er det, at regeringen vil anbefale bestyrelsen, at placeringen bliver ved Risø, eller er det, at regeringen vil anbefale bestyrelsen, at det bliver i København?

Jeg ved godt, at miljøministeren nævnte, at Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg vil få en nøje beskrivelse af regeringens tanker. Men da er det for sent. Da har medlemmerne her i det høje Ting jo stemt.

Statsministeren var også inde på i sit indlæg, at vi har en regering, der gør alt muligt for at tilfredsstille oppositionen. Man går meget ind for åbenhed, sagde statsministeren. Derfor vil jeg godt lige spørge statsministeren til slut: Hvad gør regeringen for at tilfredsstille egne medlemmer, når regeringen gør alt for at tilfredsstille oppositionen?

[Aage Brusgaard]

Her tænker jeg f.eks. på Jyllands-Posten i dag, hvor fru Helle Degn udtalte, at hun i aftes meddelte statsministeren, at hun ikke kunne stemme for regeringens dagsorden.

Jeg mener, at det er vigtigt at vide: Hvad er det, der har gjort, at tre Socialdemokrater har fået så megen spalteplass til at sige, at de mente, at Risøplaceringen var den rigtige?

Nu, da debatten foregår og man har lejlighed til at gå på talerstolen og ytre sin mening, ser vi ikke disse tre folketingsmedlemmer. Ingen af dem.

Hvad er det, der gør, at medlemmerne tilsyneladende er blevet banket sådan på plads, at de ikke tør bruge deres grundlovsret og kommer på talerstolen og forklarer deres synspunkter?

Når regeringen siger åbenhed, så må man også kunne forklare: Hvad er det, der gør, at medlemmerne tilsyneladende ikke har ret til at stemme efter deres overbevisning – efter det, de har udtalt til pressen de sidste ti dage?

Filt Jensen (V):

Jeg mener, at regeringen i hele denne sag har udført et virkeligt trapeznummer uden sikkerhedsnet. Med skyldig hensyntagen til formanden turde jeg ikke sige klovnenummer.

Til miljøministeren en bemærkning til det, miljøministeren sagde for et øjeblik siden. Jeg citerer miljøministeren:

Hvis vi, inden vi fik agenturet, havde røbet, at vi ikke ville pege på Risø, da ville vi ikke have fået agenturet, uanset hvor dygtigt vores statsminister ellers ville forhandle.

Hvis det kun har været et skalkeskjul, synes jeg i allerhøjeste grad, det er moralsk angribeligt.

Gade (SF):

Jeg vil gerne takke miljøministeren for svarene om Danmarks Miljøundersøgelser og for miljøministerens forsikring om, at regeringen heller ikke i fremtiden havde planer om at placere miljøagenturet i Ørestaden.

Statsministeren var også inde på spørgsmålet om Danmarks Miljøundersøgelser, og da det her med Ørestaden betyder en hel del for SF's gruppe, vil jeg gerne også bede statsministeren bekræfte her fra Folketingets talerstol, at det ikke er regeringens agt heller i fremtiden at finde en placering for Miljøagenturet i Ørestaden.

Så lagde jeg mærke til, at miljøministeren ikke helt forstod problemet med proceduren, og hvordan man har håndteret sagen.

Sagen er jo, at denne sag er håndteret helt elendigt, forkludret og indimellem muntert set udefra. Det er ufrivilligt muntert.

Men det fundamentalt forkerte efter min opfattelse er, at regeringen leger stærk flertalsregering, selv om der ligger en klar forhistorie, som gør, at hele Folketinget ved, det er Risø og Roskilde. Hele Folketinget ved, det er Risø og Roskilde, og så vælger regeringen bare at tage beslutningen og derefter meddele den.

Det er en forkert beslutning. Det havde klædt regeringen, om man i dag meget klart havde sagt: Sagen er forkert håndteret. Her er jeg enig i den kritik, der er kommet fra Venstre og De Konservative.

Om den dagsorden, som regeringen har konstrueret, tror hr. Ivar Hansen, at der står, at det måske kan blive til Risø. Det er jo ret interessant set fra hr. Ivar Hansens synspunkt.

Det tror jeg nu ikke, men det er oplagt, at vi er lidt ude i toområdet. Hvis det kunne betyde Risø, så ville vi jo være i den situation, at vi har startet evighedsmaskinen, at vi kan ende i salen igen, og så kan det komme til regeringen igen, og så kan det ende i salen igen osv.

Sådan er det selvfølgelig ikke. Der står København, men man har ikke turdet sige det af hensyn til Det Radikale Venstre, fordi Det Radikale Venstre ikke har kunnet leve med, at der stod København, selv om det bliver København.

Jeg prøver bare at fortolke, hvad jeg har hørt i dag. For de mennesker i SF's folketingsgruppe, hvis hjerte ligger tættere ved København, regner jeg også med, at den klarhed er vigtig.

Så er der den interessante konstatering, at der er et af mandaterne bag regeringen, der ikke vil stemme for regeringens egen dagsorden, selv om den oven i købet er formuleret, som den er her, nemlig at det er regeringens ansvar.

Det viser i det mindste en svag regering og en svag håndtering. Hvis man så kigger lidt til den anden side, så har højreoppositionen med hr. Ellemann-Jensen i spidsen jo også prøvet at være stærk, men det ser også ganske underligt ud, for den stærke spydspids på det hold mener privat, personligt, at man faktisk skal følge den samme politik, som den svage regering prøver at få gennemført.

[Gade]

Konklusionen er, at det er et lidt svagt Folketing og en svag regering, vi får afsløret i dag.

Jeg håber, at mange stemmer efter overbevisning.

Formanden:

Ja, og min konklusion er, at taletiden var vældigt overskredet.

Er der flere, der ønsker ordet? Statsministeren.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg skylder hr. Gade et konkret svar på det spørgsmål, der blev stillet: Om regeringen har planer om enten nu eller senere at indstille til bestyrelsen, at Miljøagenturet placeres i Ørestaden.

Det har regeringen ingen planer om.

Jeg kan henholde mig til det, miljøministeren udtrykkeligt sagde, og dermed har jeg også svaret på hr. Aage Brusgaards spørgsmål til mig, et spørgsmål, der inddrog grundlovssikrede rettigheder til at få at vide, hvad det er, man stemmer om.

Miljøministeren siger i sin tale:

»Ud fra en samlet afvejning af de forskellige hensyn forekommer det regeringen, at en placering af Miljøagenturet i København vil være mest hensigtsmæssigt.«

Deri ligger svaret også på det spørgsmål, hr. Aage Brusgaard stillede.

Så kan jeg i øvrigt – og det er baggrunden for mit første indlæg – endnu en gang bekræfte, at netop det, at man her har måttet foretage en ganske nuanceret afvejning, gør, at selve placeringen geografisk, som regeringen nu har besluttet og har fastholdt længe, og som man vil indstille til agenturets bestyrelse, ikke betyder, at regeringen ikke vil arbejde intenst for et samvirke med Roskildeinstitutionerne, som jeg nævnte det i mit første indlæg. Det gælder Danmarks Miljøundersøgelse, det gælder det internationalt anerkendte forskningssted i Risø, og det gælder på lidt længere sigt de synergieffekter, vi har en fælles interesse i at videreudvikle. Det er netop den sammenhæng, som jeg tror det er vigtigt at alle ser for sig.

Formanden:

Da der ikke – man skal markere, hvis man ønsker ordet, men man skal gerne få det.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil blot spørge statsministeren: Hvis bestyrelsen, som jo bestemmer, alligevel helst vil blive i Risø, så bliver det vel Risø?

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg vil godt spørge statsministeren: Når statsministeren siger, at regeringen vil arbejde for samvirket med Risø og DMU og CAT – Centeret for Avanceret Teknologi – og hvad der ligger derude, hvor meget kan statsministeren så garantere Folketinget her? I det øjeblik det er blevet lokaliseret, i det øjeblik værten har fortalt, hvilken stue gæsterne skal være i, så afgør de selv efter forordningen, hvordan de vil fordele arbejdet. Regeringen kan ikke love noget som helst om, hvilke opgaver der kommer til at ligge i Risø, og regeringen kan såmænd heller ikke arbejde for det, for agenturets bestyrelse kommer selv til at afgøre, hvilke opgaver de vil have løst hvor, i det øjeblik agenturet er placeret. Så det kan regeringen såmænd godt sige den vil arbejde for, men den kan ikke gøre noget ved det.

Hvis regeringen er så glad for synergieffekten og Risø, kunne man da have fastholdt den beslutning, vi traf, for det var præcis af de grunde, vi traf den.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg ved, der er mange, der i forskellige områder lytter til vores debat i dag, og derfor vil jeg uden at trække tiden mere end højst nødvendigt godt svare hr. Per Stig Møller.

Jeg tror godt, hr. Per Stig Møller ved det: Regeringen vil jo være repræsenteret i Miljøagenturets bestyrelse, og dér vil den selvfølgelig fremføre sine synspunkter. Jeg tror da også, vi er enige om, at vi i Danmark har en lang række højt kvalificerede forskningsinstitutioner, ikke mindst DMU og Risø, men vi har da også andre, det har vi da, DTH og andre, som jeg tror hr. Per Stig Møller kender, og regeringen vil selvfølgelig arbejde, som jeg har sagt det, også i Miljøagenturets bestyrelse på, at når det kommer til den konkrete opgaveuddelegering, jamen så vil regeringen da fremføre sit standpunkt, og det er jeg da overbevist om vil have stor vægt, når de andre lytter til os.

[Statsministeren]

Det er den måde, vi arbejder på, det gør man i øvrigt i ganske mange andre bestyrelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet. Inden vi går til afstemning, skal jeg sige, at det jo af debatten er fremgået, at jeg har modtaget en henvendelse vedrørende afstemningsordenen. Det fremgår af henvendelsen, der er underskrevet af 31 medlemmer, at disse medlemmer beder om, at det forslag om motiveret dagsorden, der er fremsat af Aage Brusgaard m.fl., sættes til afstemning før det forslag om motiveret dagsorden, der er fremsat af Martin Glerup m.fl.

De 31 medlemmer er følgende:

Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP), Jan Kørpe Christensen (FP), H.P. Clausen (KF), Ole Donner (FP), Ellemann-Jensen (V), Engell (KF), Grove (KF), Ivar Hansen (V), Peter Hansen-Nord (V), Lis Noer Holmberg (V), Birthe Rønn Hornbech (V), Niels Højland (FP), Ikast (KF), Filt Jensen (V), Karen Højte Jensen (KF), Kent Kirk (KF), Pia Kjærsgaard (FP), Kirsten Madsen (FP), Mejdahl (V), Anders Mølgaard (KF), Per Stig Møller (KF), Ninn-Hansen (KF), Poul Nødgaard (FP), Jette Pors (CD), Fogh Rasmussen (V), Helge Sander (V), Ernst B. Schmidt (FP), Sønderby (V) og Bodil Thrane (V).

Forretningsordenens § 34 har følgende ordlyd:

»Afstemningernes omfang, orden og indbyrdes forhold bestemmes af formanden eller, såfremt 17 medlemmer forlanger det, af Tinget, efter at et af de 17 medlemmer og formanden hver én gang har udtalt sig.«

Derfor vil jeg gerne spørge, om en repræsentant for de 31 medlemmer ønsker at udtale sig. Det gør hr. Aage Brusgaard.

Aage Brusgaard (FP):

Ifølge grundloven skal medlemmerne stemme efter deres overbevisning. Så kan vi se, hvad der er flertal for her i salen. En placering ved Risø, en placering ved København?

Ifølge de udtalelser, der har været i pressen de sidste dage, er hele den radikale gruppe for en placering ved Risø, tre ud af fire fra Kristeligt Folkeparti stemmer for en placering ved Risø, tre socialdemokratiske stemmer er for en placering ved Risø, en enig Venstregruppe, en enig konservativ gruppe – ja, der er blevet snakket meget om hr. Ellemann-Jensen, men jeg kan lige understrege, at han har skrevet under på den her 17-mands-beslutning, så jeg gentager: En enig Venstre-, en enig konservativ og en enig Fremskridtsgruppe, et meget stort flertal af SF's gruppe. Der er et kolossalt stort flertal for en placering ved Risø, hvis det bliver afgjort ved det, vi kalder frie valg, ligesom man har valg i Rusland.

Og derfor har V, K og Z altså sagt, at vi gerne vil have vores dagsordensforslag til afstemning her i salen efter forretningsordenens § 34. Det er det, vi beder om: At vi i det mindste får mulighed for, at medlemmerne får lov til at stemme efter deres overbevisning. Vores dagsorden er nemlig klar – modsat regeringens dagsorden. Vores er klar, vi siger, at det er en regeringsbeslutning, og at regeringen skal handle efter, hvad der er flertal for, og der er flertal for Risø.

Det er altså vores begrundelse for, at vi ønsker, at vores dagsorden kommer til afstemning her i salen, således at hvert enkelt medlem med sin afstemning tilkendegiver, om man ønsker en placering ved Risø eller man ønsker en placering i Københavnsområdet, og at man ikke dækker ansigtet ved en afværgedagsorden, som regeringen har foreslået.

Formanden:

Det er jo altid lidt af en balancekunst at nøjes med at udtale sig om det, der er på dagsordenen, nemlig spørgsmålet om afstemningsrækkefølgen.

Der stemmes derefter om det af de 31 medlemmer stillede forslag. Jeg siger det meget omhyggeligt. De, der stemmer for, stemmer for, at det af Aage Brusgaard m.fl. stillede forslag til motiveret dagsorden skal til afstemning først.

Afstemning

Forslaget om, at forslag om motiveret dagsorden nr. D 22 af Aage Brusgaard (FP), Karen

Højte Jensen (KF) og Filt Jensen (V) sattes til afstemning før forslag om motiveret dagsorden nr. D 23 af Martin Glerup (S), Svend Aage Jensen (CD), Vibeke Grønbæk (RV) og Lysholm Christensen (KRF),

forkastedes, idet 51 (KF, V, FP, Pernille Frahm (SF), Riishøj (SF), Jens Thoft (SF) og Jette Pors (CD)) stemte for, 58 (S, CD, RV og KRF) imod; 6 (Gade (SF), Birgitte Husmark (SF), Hanne Thanning Jacobsen (SF), Holger K. Nielsen (SF), Gert Petersen (SF) og Ebba Strange (SF)) stemte hverken for eller imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 23 af Martin Glerup (S), Svend Aage Jensen (CD), Vibeke Grønbæk (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran)

vedtoges med 59 stemmer (S, CD, RV og KRF) mod 56 (KF, V, FP, Pernille Frahm (SF), Riishøj (SF), Jens Thoft (SF) og Jette Pors (CD)); 6 (Gade (SF), Birgitte Husmark (SF), Hanne Thanning Jacobsen (SF), Holger K. Nielsen (SF), Gert Petersen (SF) og Ebba Strange (SF)) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 22 af Aage Brusgaard (FP), Karen Højte Jensen (KF) og Filt Jensen (V).

Hermed sluttede forespørgslen.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Udenrigspolitiske Nævn (10/12 93):

Udtræder: Bilgrav-Nielsen (RV)

Ny stedf.: Lone Dybkjær (RV)

Markedsudvalget (10/12 93):

Udtræder: Fogh Rasmussen (V)

Nyt medl.: Peter Hansen-Nord (V)

Det Enerkipolitiske Udvalg (10/12 93):

Udtræder: Kent Kirk (KF)

Nyt medl.: Per Tærsebøl (KF)

Udenrigsudvalget (10/12 93):

Udtræder: Annette Just (FP)

Ny stedf.: Tom Behnke (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 15. december 1993, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.55
